

Letovos automobilių ir Mašynų skyriaus

4

Vilnis Talpina Daug.
Žinių iš Amerikos, Lietu
ir Kitų Šalių

Consulate General of U.S.S.R. 1 E. 9th Street (42)

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily - Lietuvos Liaudies Dienraštis

Už Pastovios Taikos ir
Liaudies Laimėjimų
Apsaugojimą!

VOL. XXVIII, NO. 264

3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. ŠEŠTADIENIS

8 D., 1947 M. Telephones: Victory 7325-7326

KAINA 4 CENTAI

Kasdieną - Posukis Kairėn Kongresmanų Ekskursi- Chicagočiams [jos Senimas ir Jaunimas

Jack Kroll, CIO Politinio Komiteto pirmininkas, teisingai įvertino posukį šio atradimo rinkimuose. Tai progresyvis posukis.

New Yorke Darbo Partija gavo daugiau kaip 300,000 balsų. Kongresmano Marcontonio distrikte darbiečių balsai pakilo ant 30%.

Apie Chicago Progressyves Partijos šaujam pasirodymą mes jau rašėme. Bendrai imant, ji surinko virš 16% visų paduotų balsų.

Charakteringai, kad Chicago, kaip ir New Yorke reguliariai demokratų mašinos dirbo prieš progresyvius, prieš darbiečius.

Prez. Trumanas džiaugiasi, kad Kentucky laimėjo demokratiai. Bet jis ignoruoja tą patinį faktą, kad ten demokratai laimėjo tik aštuon, kad juos rėmė Kongresas Industrių Organizacijų ir Darbo Federacijų.

Darbininkai, vadinasi, padėjo demokratams. Na, o New Yorke demokratai padėjo republikonams panaikinti proporcingą sistemą, kuri užtikrina teisingą atstovybę ir mažumos partijoms.

Chicago reguliariai demokratų nušina padėjo republikonams išlaikyti juridinį aparatą. Štokia trumunijai demokratų taktika yra niekas kitas, kaip politinis sklamas.

Šių vasarų ir šį rudenį kokie 200 Amerikos kongresmanų ir senatorių aplankė beveik visus Europos ir Azijos kraštus. Daug pinigų išėjo jų kelionėms, o kokia buvo nauda?

Jų nuomonės taip margos kaip genys. Kur vienas matė badą, ten kitas matė perlekių. Kur vienas matė kviečių laukus, ten kitas matė tik dykumas. Toliau tie keliauninkai matėsi su popiežium. Jis, žinoma, jiems patalavo, nes Amerika juk aukso arduos.

Parvykę namo tie kongresmanai ir senatoriai kad kepta tai kepta receptus žmonijai "pagodyti."

Visa bėda su jais ta, kad jie nemoka nei norėti pagydyti Ameriką nuo tokių ligų, kaip aukštos kainos ir infliacija. Kas po nosia jie to nemato.

Nepamirškite nei vienas, kad šiandien vakare (8 d. lapkričio) Lietuvių Auditorijai bus šaukus Kultūros ir Meno (Radio) klubo parengimas. Tarp kitko, pamatykite du puikius spalvuotus žudius.

Tikrai pasigrožėsite jais. O nedidelį būklę Cicero, Lituosybės svetainėje, kur turėsite progos pamatyti žemaitės dramą "Martii".

Zemaitė nereikalinga rekomendacijų. Jos kūriniai mūsų meno pažiba.

"Vilnius" direktoriatas nutarė sukelti "Vilnius" stiprinimui \$15,000. Tąli draugai jau stojo darban.

Viet-Nam Armija Pra

MASKVA DEMOKRATAVO TAIKOS ŠUKIAIS

PIRMAME MUŠYJE ŽUVO 80 FRANCŪZŲ

Viet-Nam Jėgos Nori Pralaužti Frontą Ties Kinijos Rubežium

HANOI, Francūziška Indo-Kinija, Lapkr. 7.—Viet-Namo respublikos ginkluotos jėgos puolė francūzų konvojų, susidėdant iš 40 trokų. Tai įvyko 30 d. spalio ir tik dabar gauta platesni pranešimai apie francūzų nuostolius.

Mūšys įvyko ties Tkhait Khe, netoli nuo Kinijos rubežiaus. Užmušta 80 francūzų karių ir 50 darbininkų, kurie buvo su francūzų konvojum. Skalčius sužeisti francūzų siekia 40.

Mūšys tęsiasi 3 valandas. Viet-Namo kariai buvo gerai apginkluoti.

Iš visa ko matyti, kad Viet-Nam pradėjo kontrofensyvą prieš Francūzijos pasiryžimą atskirti geležine siena Indo-Kiniją nuo Kinijos.

Susirėmime sužeistas Asociat

Clevelando Komunistai Gavo 64,264 Balsus

CLEVELAND, Lapkr. 6.—Komunistų Partijos veikėjas Ananas Krečmarek, kandidatas į Apšvičtos Tarybą, gavo 64,264 balsus. Kaip dėl šio miesto komunistų tai yra rekordinis skaičius.

Du metai atgal ten pačiam ofisam kandidatas Arnold Johnson gavo 8,000 balsų mažiau. —Clevelando komercinė spauda jį niekino, kaip "raudonajį", bet žaizdikai nepajėgė jam pakent.

Brazilijos Komunistai Veiks Atskirai

RIO DE JANEIRO, Lapkr. 6.—Brazilijos Komunistų Partijos sekretorius, Louis Carlos Prestes, pranešė, kad šios šalies KP nesisėdės prie Europoj sukurtu Informacinio Biuro.

Toks lėzvo jo atsakymas į klausimus, kurį jam pastatė United Press korespondentas. Prestes sako: "Padėtis Brazilijoje, kaip ir kitose Amerikos valstybėse visiškai skirtinga. Šio laiku mes nematom joki reikalo dalyvauti Belgrado organizacijoj."

Louis Prestes išsireiškė, kad europinis Informacinis Biuras yra ne karo, bet taikos instrumentas.

SANGHAI, Lapkr. 7.—Kinijos spauda reikalauja, kad Rukyū salos, į pietus nuo Japonijos, priklausytų Kinijai. Filipinai reikalauja tų salų sau.

Polemika tuo reikalu pasidarbė gana aštri. —tūkstančiai armėnų. Važiavotų daug daugiau, bet jų senoj tėvyneį trūksta gyvenamųjų namų. —Ta reimingiacija negali nerūpėti ir lietuviams.

L. Pruseika.

Raudonėdžiams Nesiseka Australijoj

CANBERRA.—Australijos Atstovų Bute John Thomas Lang, "neprigulmielis" reikalavo, kad Australijos valdžia atšauktų savo atstovą Samuelį Lewisą iš Meksikos Mieste vykstančios konferencijos. Jis, sako, esąs raudonas komunistas ir buvo net gavęs vizą vykti į Bostoną.

Premieras Chifley atsakė, kad Lewisas gavo įgaliojimą nuo Mokytojų Federacijos ir valdžia prieš jį nieko neturi. (Meksikos Mieste vyksta Jung. Tautų kultūrinės organizacijos suvažiavimas.)

Žinios iš Tarybų Lietuvos

MUZIEJINĖS MEDŽIAGOS RINKIMAS KUPIŠKIO APSKRITYJE

Kupiškio laikraštis "Stalino Keliu" Kupiškio kraštotyros Muzejiaus direktorius A. Zalkauskas atsisaukia į gyventojus rinkti muziejine medžiaga.

Jis sako: Mūsų krašto gamtai pavaižduoti, muziejus prašo paremti gamtininkus, renkant augalų kolekcijas, darant herbarijus mūsų smulkiai augmenijai ir vabzdžiams pavaižduoti, darant paukščių ir žvėrių iškamius, renkant įvairius suakmenėjimus, medžių normalumams (gumbotumai, iškreivėjimai, ragany šluotos).

Etinografinė medžiaga pavaižduoti, rinkti: nusenusius namų apyvartos daiktus, žibintus, druskines, pipirėnėles, šaukštus, samčius, skiltuvus, puodus, bamblius, grustokes, spagtus, pyptes, tabokines, kriviles, spygnas, sklęščius, kankles, svaresčius, goričius, pūrus, medinius kibirus, mižtutes, skalines, ir kt.

Darbo ir amatų įrankiams pavaižduoti: kalvartus, špules, šaudykles, vituškas, matkus, lank-

Važiutot Automobiliu Yra Nuodėmė

WOOSTER, Ohio.—"Amišių" barzdotai reigėnis sekta taip sukaustė savo narius religiniais burtais, kad jiems draudžiama vartoti automobilius.

Tos sektes narys Yoder apskundė keturius savo bažnyčios viršininkus ir reikalavo iš jų \$40,000, nes jie suorganizavo tokį prieš jį boikotą, kad jo santykiai su kitais amšiais turėjo nutrukti.

Jis, mat, vežioja savo dukrelę automobiliu į mokyklą, o tai skaitoma didžiausia nuodėmė.

ofensyvą Prieš Francuzus

TRUMAN IR ATTLEE SVEIKINIMAI T.S.R.S.

Maršalo Bulganino Kalboje Ryškiai Pabrėžiama Taikungumo Motyvai

MASKVA, Lapkr. 7.—Šiandien Maskvoj įvyko grandiozis paradas atžymėti 30-tes metų sukaktį nuo įsikūrimo Tarybų valdžios, giminusios pasėkioje pasėkmingos revoliucijos. Paradau vadovavo maršalas Merečkovas.

Maršalas Bulganinas savo kalboj pažymėjo, kad Tarybų Sąjunga ves taikos ir saugumo politiką. Tai politikai pritaria visą progresyve žmonija, nes ji nenori karo. Maršalas Bulganinas sakė: "Mūsų garbingos ginkluotos jėgos stovi sargyboje spalio revoliucijos (1917) laimėjimų, stovi sargyboje ramaus darbo".

Vakar iš'istame įsakyme buvo pabrėžta, kad Tarybų Sąjungos armija yra pasirušius prieš naujo karo kurstytojus.

Savo kalboje maršalas Bulganinas pareiškė, kad visur stiprėja demokratinės jėgos, o kapitalizmas silpnėja. —WASHINGTON, Lapkr. 9.—Prezidentas Trumanas pasiuntė šį sveikinimą vardu N. M. Sverniko, pirmininko Prezidiumo Aukščiausios Tarybos: "TSRS nacionalūs sukakties šventėje meldžiu perduoti širdingus sveikinimus Tarybų Sąjungos liaudžiai nuo Jungtinių Valstijų liaudies".

LONDONAS, Lapkr. 7.—Premieras Attlee pasiuntė savo sveikinimą premieriui Stalinui. Jis sveikina Staling asmeniškai ir Tarybų Sąjungos liandį.

WASHINGTON, Lapkr. 7.—Molotovo pasakymas, kad nėra jau tokio sekreto, kaip automobilio sekretas, nesukėlė nei Washingtone, nei Londone didelio surpyzo. Atombombos sekretas yra vienas dalykas, o mokėjimas jį pagaminti yra kitas dalykas.

Demokratų partijos pirmininkas McGrath pareiškė, kad Molotovo kalba labiau suvienys republikonus su demokratais, kar padės praversti Marshallo planą

Formalio pranešimo tuo reikalu dar nėra. (Chicago ir daugelio kitų miestų tarybos reikalauja specialės sesijos, kad gavo legislatorių leidimą atskaityti iš valstijos išdo bent daiktų į pajamų, kuriuos miestai sumokėjo taksais už pirkinius ir maistą.)

Londonas Paskendęs Miglose

LONDONAS, Lapkr. 7.—Londonas paskendęs tiršose miglose, kokių nebuvo per penkiolika metų. Vakar vakare, tūlą lauką, buvo nutrauktas susisiekimas busais, traukiniais ir lėktuvais.

Važiutotė sulėtinta iki minimumo. —Traukiniam susikūlus vienam priemiesčiui, žuvo penki asmenys.

Choleros Epidemija Mažeja

KAIRAS, Lapkr. 7.—Choleros epidemija Egipte, kuri išplėšė gyvastį devyntiems tūkstančiams žmonių, pradeda mažėti.

Vakar naujų susirgimų buvo 398, mirėjų 170. —Sveikatos ministras sako, kad choleros epidemija greit pasibaigs.

BOMBĖY, Indija, Lapkr. 7.—Ekspliozijoje, tilioj industrinėj žmonėj, žuvo 28 asmenys.

Talkininkų Lenktynės

Detroitas Vis Dar Pirmoj Vietoj

Praeitą savaitę M. Janulienė atstojė pirmo vieton, kaip rodos, ji ir laikysis to vietoj. J. N. B., North Side, Chicago, smarkiai pažengė pirmyn, bet dar toli nuo M. Janulienės. LLD 19-ta kuopa atstojė trečio vieton.

Ji pralenkė septynius vajininkus. Grand Rapids, Mich., taipgi pažengė gana smarkiai pirmyn—iš 13 vietos į šeštą. Keletas kitų vajininkų taipgi pajėjo priekyn. Bet 25 vajininkai nieko neatsiuntė. Tas negerai. Ypatinaj, kurie mažai punktų turi reikia stengtis. Pasidarbuokite, kad sekantį savaitę nepasiliktumėt to pačioj vietoj.

Praeitą savaitę į talką stojė 7 vajininkai: J. Rubas, Burton, O.; J. A. Paulauskas, Waukegan, Ill.; LLD 22 kp., Cleveland, O.; F. Bauža, Cleveland, O.; K. Yutis, Milwaukee, Wis. ir D. Lėkavičius, Pittsburgh, Pa.

Praeitais metais turėjome šiuo laiku 43 vajininkus ir jų turtais, kurie turėjo virš tūkstančio punktų. Šiemet turime 40 vajininkų ir tik du virš tūkstančio punktų.

Visi subruskite daugiau padirbėti, kad pralenktume praeitų metų vajų. Visų seniau dalyvavusių vajuje prašome stoti ir dabar bent kiek padirbėti. Prašome ir naujų vajininkų stoti darban. M. Janulienė, Detroit, Mich. 1,740 J. N. B., North Side, Chicago, Ill. 1,166 (Tąsa 2-ram pusl.)

Rumunijos Liberalai Susiskompromitavo

BUCHARESTAS, Lapkr. 7.—Rumunijos parlamentas pareiškė nepasitikėjimą užsienio ministru Tatarescu ir dar trims jo kolegomis iš liberalų partijos. Jie tuo reizinavo iš virsrybius.

Išdaviko Juliu Maniu'bytoj buvo iškelta viešumom, kad Tatarescu padėjo suokabininkams, įtekdamas jiems tūlus konfidencialius dokumentus iš užsienio ministerijos ofiso.

Sykiu su Tatarescu rezignavo finansų, viešųjų darbų ir kultūros ministrai.

Darbininkų Atstovas Virginijos Seimelyje

RICHMOND, Lapkr. 6.—Virginijos seimelin išrinktas W. H. Murray, Amerikos Darbo Federacijos narys. Už jį paduota 20,000 balsų.

Ji rėmė visi organizuoti darbininkai, įskaitant ir negrus. Murray yra prezidentas Richmond Darbo Unijų Tarybos.

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$4.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75; Canada \$8.00, six months \$4.50, foreign countries 9.00, six months \$4.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago one year \$8.00, six months \$4.75; outside of Chicago one year \$2.45, six months \$1.50.

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Phone VICTORY 7325-7329 Entered as second class matter September 28, 1936, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1917

Molotovo Kalba

Tarybų Sąjungos užsienio ministras V. M. Molotovas, kalbėdamas praga 30 metų TSRS sukakties paminėjimo, pareiškė, jog atominė bomba jau nėra joks sekretas. Jis sakė, jog Jungtinės Valstijos bereikalingai laiko tai sekretu ir nuduoda, kad turi karo įnagi, kurio kiti neturi. Tas skatina TSRS priešus prie karo prieš TSRS.

Pirmą sykį atsakomingas TSRS valdžios pareigūnas atvirai pasakė apie atominę bombą. Jo kalba dėlto taip plačiai paskleista.

Tuogi tarpu Stokholme, Švedijoje, Dr. Svedbergas, Nobelio dovanos laimėtojas, pasakė, kad TSRS jau turi atominę bombą, ir dėlto ji nenubėgimo Molotovo kalba. Jis taipgi sako, kad bėgimo poros metų Švedija turės atominę bombą.

Atominiai sekretai, sako Dr. Svedbergas, fizikams yra žinomi jau daug metų. Klausimas yra tik laikas. "Aš manau, kad Sovietai turėjo užtikrinti laiko pasivyti savo kolegas amerikiečius ir britus atominė bomba", sako jis.

Galbūt dėlto Molotovas ir paskelbė viešai, kad atominės bombos sekretai jau visi nėra sekretai.

Kas tikėjo, kad atominės bombos pagalba Amerika laimės karą prieš Tarybų Sąjungą, taigi, nuvislis. Ir dabar juo labiau reikia kovoti prieš naują karą, nes atominiai ginklai išnaikins žmoniją, karui kilus.

Melžia Įbaugintus Komunistus

"Medžiojimas komunistų" yra pelningas raketieriams, kurie melžia įbauginusius komunistus vertelgas. Žurnalas "Commerce" nurodo, kad Chicago yra apie 50 anti-komunistinių "organizacijų", kurios tačiaus yra ne organizacijos, o pavieniai asmenys, ar mažos grupės raketieriu. Jos kolektojuosi pinigūs iš pavienių ir korporacijų "kovai su komunizmu". Viena didelė kompanija, nurodo tas žurnalas, sumokėjo keliolika tūkstančių dolerių tūlam raketierui, kuris padėjo išsuntinėti tos kompanijos darbininkams prieš-komunistinę literatūrą.

Kita kompanija irgi sumokėjo dides sumas grupei raketierių ir pagelbėjo daugiau pinigų rinkti.

Bet tie pinigai numesti kaip į balą. Komunistai kur veikė tar darbininkų, tai ir veikia. Kompanijai nė geriau, nė blogiau, o tūkstančiai dolerių išieškota.

"Commerce" rašo, kad rimtesni biznio žmonės įspėja kitus, kad nesiduotų raketieriams apgauliotti, bet tūli įsibauginę komunistus nepaiso ir moka raketieriams dides sumas pinigų. Raketierių skaičius tad žymiai padidėjo. Jie auga kaip grybai po lietaus. Jie mato, kad anti-komunistinė propaganda, "raudonųjų medžiojimas" yra labai pelningas raketas.

Daugelis tų "komunistų medžiotojų" yra piktdarai, kurie nepaiso kokiais būdais jie pinigų gaus.

Taikos Nenupirks

Artinantis Kongreso specialie sesijai, Washingtone stropiai dirbama pravedimui Marshallo plan neva taikos ir demokratijos užtikrinimui, bet tikrai tai palenkimui Europos šalių Amerikos interesams, tų šalių kontroliavimo ir naudojimui jų Amerikos užsienio politikai, kuri šiuo tarpu stambiu interesų politikai.

Net ir tūli konservatyvūs žmonės tačiau sako, kad bilionais dolerių nė "demokratiją atpirksime", nė "taiką nupirk-

sime". Taikai reikalinga tarptautinių santykių. Demokratijai reikalinga remti ne reakcinius elementus Europoj, o demokratinius.

Graikija yra geriausias pavyzdys kaip netikus yra ta užsienio politika. Ten reikės dar daugiau pinigų pilti, sako Amerikos misija Graikijai. O dalykai toj šalyj nė kiek nepakitęji ir milijonus dolerių sustvertus jon. Milijonais pasinaudoja maža dalis žmonių, o ne visa šalis.

Nesuitaiko

Artinantis Keturių Didžiųjų užsienio ministrų konferencijai, Londone, jau susirinko ministrų pavaduotojai ir pradėjo derybas palengvinimui ministrams.

Pat pradžioje tarp jų įvyko susispyrinas, pradėjus kalbėti apie taiką su Vokietija.

Tai parodo, kad ir ši konferencija užsienio ministrų neis sklandžiai.

Jungtinių Tautų asamblėjoj, nors sutikta dėl Palestinos padalinimo, nesuitaikoma dėl būdų kaip prie to priėiti. Amerikos delegacija siūlo palikti Britanijai valdyti Palestiną iki galutinai abi—arabų ir žydų—valstybės susitvarkys. Tarybų Sąjungos delegacija siūlo, kad Britanija tuojau pasitrauktų ir kad tvarką laikinai pridabotų Jungtinių Tautų paskirta taryba.

Tuogi tarpu arabai ir žydai ginkluojasi konfliktui. Arabai ypač esą priešingi padalinimui. Žydų dauguma organizacijų sutinka su padalinimu, bet jie nori Britanijos pasitraukimo.

Mikolaičikas Susipainiojės

Mes jau buvome sustoję prie Mikolaičiko kompartijos ir politinio kapitalo, kurį reakcininkai bando daryti iš jo pagėbimo. Mes taipgi pažymėjome, kad Amerikos ir Britanijos spaudoje aplink tą pagėbimą jau buvo prielata tiek nesąmonių, kad prie jų visų apsisotiti neverta.

Mikolaičikas, kuris dabar atsiranda Londone, duoda aiškinimą, kuris jau pirma buvo minimas Britanijos ir Amerikos geltonojoje spaudoje: "valdžia rengėsi ji nuteisti mirčiai", teigia jis, ir tai darb artimuojų laikui.

Pats Mikolaičikas pasakoja, kad jis išvažiavo per Lenkijos vakarinį rubežijų ir per tarybinę Vokietijos zoną iki Berlyno, iš kur britų orlaivis jį išgabeno.

Taigi, asmuo, kurį "rengiamasi suminti" (ir dargi teisti mirčiai) galėjo nekludomas išvykti, keliauti per pusę Lenkijos nesulaikomas! Tas, žinoma, ne labai rišasi logiškai. Faktas yra, kad niekas nenorėjo ir nesirengė Mikolaičiko suminti.

Jo nepaisė niekas. Jo įtaka buvo galutinai nustumukusi.

Beje, Mikolaičiko pagėbimas sumušo ir kitą reakcininkų melą. Jeigu pasiklausysite reakcininkų kalbų, jie "autoritetiškai", teigia, kad kiekvienas opozicijos veikėjas yra dieną naktį saugomas slaptos policijos šalyje, kurios, anot jų, randasi "už geležinės uždangos".

Ir štai vyriausias vadas opozicijos tokioje šalyje kaip Lenkija gali nekludomas išvykti. Aišku, kad jis nebuvo saugojamas, ir kuo mažiau yra saugomi mažesni opozicijos veikėjai.

Mikolaičikas savo pagėbimu ir jo vienminčiai Vakaruose tik labiau susipainiojo ir davė moralinį laimėjimą naujai Lenkijai.

Vokietijos dešiniųjų socialdemokratų vadas Schumacheris, kuris vieši New York'e, yra išlaikomas beveik išimtinai "Forwardo" žmonių, tai yra, žydų menševikų, kurie vaidina tos grupės gyvenime tokią rolę kaip "Naujujė" klika pas lietuvius. Pranešama, kad ir medžiaginiai "Forward" išlaiko Schumacherį. Tiems menševikams nesvarbu, kad Schumacheris nacijų valdymo laikui gerai sugyventas su hitlerininkais ir prieš nacizmą aktyviai niekad nekovoję.

ATSISKIRIANT SU DRAUGU

L. Pruseikos Kalba Justino Baltušio Laidotuve. Pasakyta 1 d. Lapkričio P. Ridiko Kopyčioje

Draugai ir Draugės! Nėra jau mūsų tarpe Juozo Jukelio, Henriko Jagmino, Uršulės Nedvaraitės, Stasio Juškos, Fredo Abeko. Šiandien, liūdesio suspausti, mes lydėsime į Tautiškas kapines Justiną Baltušį — Baltušką.

Toli toli, prie Sventosios upės krantu, gražiame Anykščių krašte jis augo ir užaugo stipriai ažuolu, nepalaužiamu kovotoju. Užsigrūdinęs 1905 metų revoliucinėse kovose prieš caro valdžią Justinas Baltušis, visą savo gyvenimą, liepsnojo didžiū lojalumu, širdinga ištikimybė savo demokratinėms tautai, savai darbininkų klasei.

Anykščių kraštas davė lietuvių tautai daug garbingų vyrų — Antaną Baranauską, Joną Biliūną, Antaną Zukušką-Vienuolį, Praną Mažylį, Justiną Baltušį, tikras mūsų liaudies sūnus, harmoningai sutapo su tais demokratinio sąjūdžio idealais, kurie skaisčiai pražydėjo Tarybų Lietuvoje, jos socialistinėj santvarkoje. Meilė gimtosios šalies jam, iškėpijo pasiryžimą kovoti už liaudies teises.

Manau, kad pati Anykščių krašto gamta jam įkvėpė toki charakterį, kuriame politinis kovingumas darniai vienijosi su polėkais jausmingumu ir širdingumu. Prisiminkim Antano Baranausko "Anykščių Šilėlį": Miškan, būdavo eini tai net akį veria. Va, taip linksmina sielą, užu širdies veria... Kur tik uostai — vis miela: gria nosį trina; Kur tik klausai, vis linksmas — šlama, ūža, siaudžia. Ką tik jauti vis ramu — širdį glosto, griaudžia.

Tų žvėnelių jausmų gero kas žiupsnis įsiliejo ir Justino sielon. Ir koks supuolimas: Justinas Baltušis mirė lietuviškam ūky, Michigano valstijoje, kur gamtos apinkuma, tarytum, būtų perkelta iš Anykščių krašto.

Dar vienas supuolimas: Jo vienatinis sūnus Zigmąs, kurį taip gražiai užaugino motina ir tėvas, pasirinko menininko kelią, muzikales kultūros kelią. Ir Zigmąs smuikas "linksmina sielą, užu širdies veria".

Amerikon Justinas Baltušis atvyko 1907 metais, Pittsburghan. Pirm apleidžiant Lietuvą, jis turėjo slapstyti tūlą laiką nuo caro valdžios agentų ir šnipų. Pittsburge jis tuoj stoją į Socialistų eiles. Jis eina su kaiuriu jų visuomenės

sparnu. Jis skatina savo tautiečius eiti progreso keliu, jis šviečia žmones, jis platiną literatūrą, jis organizuoja, jis aukoja, jis remia studentiją, einančią aukštuosius mokslus.

Amerikoje Justinas neišieškojo tas kibirkštis darbininko idealizmo, kurios gavo į jo sielą Lietuvoj, Pittsburghas, miestas dumų ir plieno dar labiau sustiprino jo lojalumą darbininkų klasei, progresyvei visuomenei, iš Pittsburho Justinas vyksta didžiojo Chicago.

Beveik visi jįs, giminė ir draugai, žinote, koks veiklus, koks ištvėringas buvo tas žmogus, savo nenulstamaj darbymetėj Chicagoje. Nors jis dirbo fizinį darbą, bet atliekamu nuo darbo laiku jis žymiai figurovoja progresyviame veikime. Vėliau pristojęs dirbti prie "Vilnies" jis virto, jeigu galima taip išreikšti, devynių amatų žmogumi. Jis tinka visur, jis dirba sąžiningai. Prie "Vilnies" Justinas išdirbo virš 15 metų.

Kai Amerikon 1916 metais atvyko Vincas Mickeničius — Kapsukas, draugas Baltušis buvo karštas jo šalininkas.

Iki pat grabo lentos jis buvo su marksistais — komunistais. Bet jis mokėjo gražiai sugyventi ir su bepartyviais.

Fašistų ir jems artimų gaisvaly mūsų mišs draugas gliai neapkentė. Karo metu Justinas Baltušis didžiausiu nuosirdumu rėmė velionio prezidento Roosevelto politiką. Jis uoliai rėmė karo pastangas. Jo didžiausias troškimas buvo, kad hitleriniai žvėrys būtų iškivduoti.

Raudonosios Armijos laimėjimai ir Lietuvos išlaisvinimas sukėlė jo sieloj didžiū šventę.

Kai mes Chicagoje organizavome pagalbą Lietuvos žinovėms, Justinas dirbo ir aukavo. Jis su garbe ir su kaupu atliko savo pareigas. Žinodamas, kad jo gyvenimo saulė pradeda leistis žemyn, jis išanksto pasirūpino, kad tos mūsų visuomenės organizacijos, mūsų progresyviai laikraščiai nebūtų pamiršti jo palikime. Aš sakyciau, kad ir mirdamas Justinas sielojosi mūsų visų bendrais reikalais.

(Toliau L. Pruseika priminė, kad tą pačią dieną, kada savo brolio dukters farmoje, Michigane, mirė draugas Baltušis, Chicagoje, "Vilnies" šalėje įvyko veikėjus susirinkimas, kuriame pradėta vykinti sumanymas sukelti \$15,000 "Vilnies" stiprinimo fondan.)

Mes lenkiam galvas prieš jo šviesią atmintį. Mes ilgai neužmiršim Tave, Drauge Justina! Mes reikiame gilia užuojautą velionio sūniui Zigmui Baltušui ir visiems giminėms. Zigmai! Būk ištikimas tėvo idealams! Cia šiandien, iš šio karsto, mūsų mylimas draugas lyg ir prabyla žodžiais poėtis:

TALKININKŲ LENKTYNĖS

(Pradžią 1-iam pusl.)

Table with 2 columns: Name and Address. Includes entries like LLD 19 kp., Chicago, Ill.; Dočkienė-Stanevičienė, Ciecero, Ill.; J. Mazeika, Chicago, Ill.; X. Grand Rapids, Mich.; P. J. Puodžiūnas, Roseland, Ill.; K. Stukienė, Marquette Park, Chicago; P. Sprindis, Kenosha, Wis.; V. Smalstinis, Detroit, Mich.; K. B. Karosienė, San Francisco, Calif.; M. Rulienė, Rockford, Ill.; G. Malis, Gary, Ind.; M. Klika, Springfield, Ill.; P. Baltutis, Chicago, Ill.; A. Bernot, Los Angeles, Calif.; T. Russ, Grand Rapids, Mich.; F. Kontenis, Rochester, N. Y.; M. Smitrevičienė, Romulus, Mich.; K. Lawdanskas, Rockford, Ill.; LLD 218 kp., Michigan; J. Rubas, Burton, O.; A. Pauliukaitis, Ciecero, Ill.; J. A. Paulauskas, Waukegan; P. J. Martin, Muse, Pa.; LLD 22 kp., Cleveland, Ohio; E. Strazdas, Chicago, Ill.; J. Casko, Chicago, Ill.; M. Girdžiūnienė, Collinsville, Ill.; F. Bauza, Cleveland, Ohio; J. P. Stanley, Chicago, Ill.; M. Tvaska, Dearborn, Mich.; J. Julius, Moline, Ill.; S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.; C. Kisellus, Racine, Wis.; S. Skerston, St. Louis, Mo.; K. Yutis, Milwaukee, Wis.; D. P. Lekavich, Pittsburgh, Pa.; D. Petrauskas, Cleveland, O.; LLD 187 kp., Jackson Park.

Viso ————— 10,895

"Vilnies" Adm.

Kalbos Kampelis

Del Dievo Meiles: — Tik Ne "Judzių Vaidylos"...

Kadaise pagoniškos lietuvių tikybos religinių apejų pravedėjai turėjo vaidinti. Jie įgavo vaidylų vardą. Mergaitės, kurios atliko tam tikras pareigas, įgavo vaidilyčių vardą.

Dabar kalbantys apie vaidylas ir vaidilutes mokantis lietuvių kalba asmuo turi omenyje tik tuos tikybinių vaidylas ir tikybines vaidilutes. Jam nei galvon neateina mintis, kad tai reikiška žmonės, kurie vaidina. Jam tikriausiai neateis mintin noras vadinti aktorius vaidylois. Vaidyla yra vienas terminas, primenantis pagoniškus tikybinių apejų atlikėjus, o aktorius yra scenos artistas.

Bet ne. Mūsų vietiniai mokovai tuomi nepatenkinti. Jiem aktorius yra "vaidyla", ir tai vis dėlto, kad nebūdam "familiariški" su tuo žodžiu, jie jo neima pagal primta prasmę, bet pagal kilme (iš žodžio vaidinti).

Ir kuomet prie to prisideda vietoje taisyklingo žodžio "filmų" vartojamas žodis "judzių", mes gauname vietoje "filmų aktorijų" (arba kino-aktorių) kombinaciją "judzių vaidylos", — tikrai kalboms išskraipymo ir karikatūravimo aukštuma! Su žodžiu "judzių" jau seniai reikėjo atsiveikinti. Jau dažnai ir vis dažniau

„Brangieji, neišsėkit raudomis, Aš juk visuomet būsiu su jumis. Jums atminimo žiedu pražydėsiu. Manę jūs jusite darbe, kovoj pergalės aš veliavoį šlamėsiu.

pas mus vartojamas žodis filma, kuris buvo vartojamas Lietuvoje iki paskutinių laikų. Dabar ten pradėta vartoti žodį "filmas", ir jeigu ta forma nusistovės, mes turėsime pasėkti ir pažeisti "filma" į "filmas".

Bet nei "judis", nei "krutamas paveikslas", nei "judamas paveikslas" nei "kalbamas paveikslas", kurie visi atsiduoda tam tikru primityviškui skoniui, neturėtų rasti vietos mūsų spaudoje.

Kada kalbame ir rašome apie Hollywoodo kino-aktorių (arba filmų aktorius) taip ir rašykime, bet nedarykime iš savęs juokovo vartodami "judzių vaidylos" (Dėku dievui, dar neteko skaityti apie "vaidilutes" Greta Garbo ar Lana Turner). Bet, anot mūsų mokovų, jeigu Robert Taylor yra "vaidyla" kodėl Lana Turner negali būti "vaidilute"? Ir kodėl vietoje direktorius Lawson nesakyti "judzių krivų kriavaitis" Lawson'... Anot to "Logikos" tai galima.

M.

SOCIALISTAS VĖL IŠRINKTAS MAJORU

Bridgeport, Conn. — Majoras Jasper McLevy, socialistas, tapo išrinktas aštuntam terminui. Jis gavo 4,000 balsų daugiau už abu jo oponentus. Reiškia, Jasper McLevy bus miesto gubernorius dar du metus.

LONDONAS, Lapkr. 6. — Profesorius Harold Urey, iš Chicago, parlamento suraštamė priėmimo, pareiškė, kad ateięje galima bus pagaminti tokiu atomiškų bombų, kurių dėv dešimties galėtų sumalkinti Ameriką. Nėra jokio apsigynimo prieš tokias atomines bombas, kurios bus 1,000 sykių galingesnės negu tos, kurias pavartojo Japonijoj.

Mokslas Menas Literatura

Naujos Knygos

Viduramžių Istorija

„Viduramžių Istorija.“ Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos leidinyje, redaguotas profesorius E. A. Kosminskio. Spausdino „Liaudies Balsas“, Kanadoje. Viršelis dailininko R. Feiferio. 304 puslapiai.

„Viduramžių Istorija.“ kaip tai sako pats pavadinimas, yra užsimojimas supažindinti skaitančią Amerikos lietuvių visuomenę su praeitimi, kad lengviau suprastume šių dienų įvykius. Kadangi „Viduramžių Istorija“ yra ne mokyklos vadovėlis, o skaitymo knyga, jos tikslas, mūsų nuomone, turėjo būti patiekti istorinius faktus kuo lengvesnėje ir nekomplikuotoje formoje, kad juos suprastume mūsų elniniai senesnės kartos skaitytojai. Šį tikslą, kaip galima spręsti, autoriai turėjo mintyje. Ir jie jį daliai pasiekė.

Knyga yra gausiai iliustruota ir ji tuomi įgauna didesnę įspūdingumą. Mūsų skaitytojų viduramžių pilys, viduramžių riteriai, architektūra dažnai yra tik žodžiai, kurie nesukuria vaizdų. Iliustracijos šiuo atsitikimu žymiai padeda.

Ekonominės Sąlygos

Smetoninėje Lietuvoje leidžiamos istorijos, kokius amžius jos neliečia, pasižymėjo vienu bruožu: tai buvo įvykių chronologijos, bet nekreipė dėmesio į sąlygas. Tose „istorijose“ mokyns raskavo daugybę datų, dinastijų rečeizius, karus (ir jis tą visą atmintinai išmokdavo), bet beveik nebūdavo jose sustojama prie ekonominių-socialių sąlygų, kurios tada viešpatavo. Buržuazij Lietuvos mokyklą baigęs mokyns mokojo „istoriją“ tai yra, galėjo kartoti visokias datas ir visokius vardus. Bet esminiai jis praeities sąlygų ir gyvenimo nesurpatė.

„Viduramžių Istorija“ nesudaryta ant plano. Joke daug dėmesio kreipta į ekonominių-socialies sąlygas, taipgi nemažai vietos pašvesta mokslo ir kultūros vystymuisi per tuos amžius. Ją išstudijavęs skaitytojas neliks po įspūdži, kad Viduramžiuose tik kariauta.

Skaitytojas joje ras plačiai dėstyta istoriją apie mokslo kovą prieš valdančios bažnyčios tamsumą, apie naujus mokslinius atškimus ir kaip mokslininkai dažnai net savo galvomis užmokojo už skelbtas tiesas, kurias dabar pati bažnyčia jau senai yra priversta pripažinti.

Vadovėliniai Bruožai

Minima knyga, kaip viskas, turi ir savo silpnības. Mes manome, kad jas reikia išskirti, nes tik sveika savi-

kritika palafkys tinkamame aukštyje mūsų leidinius lygiai, kaip ta pati teže atitinka teatrui ir kitoms meno šakoms.

Svarbiausia silpnybė „Viduramžių Istorijoje“, atrodo tas, kad joje dar yra daug mokyklinio vadovėlio bruožių. Paimkime pradži. Joje pasakoma trumpai, kad penkto amžiaus gale Romos imperijos vergovinė (ne „vergovinė“) santvarka žlugo vergų revoliucinio sąjudžio ir barbarų nukariavimų susilpninta. Prasdėje epocha, kurią dabar vadiname viduramžiais.

Tokia pradžia ir tuojautinis ėjimas prie pačių viduramžių tinka mokyklos vadovėliui, kur mokyns būtinai prieš tai yra studijavęs senovės istoriją. Jam tai būtų tik tešyns. Leidžiant knyga tokiai grupei, kaip mūsų skaitytojai, reikia turėti omenyje, kad didelė dalis neturi nuovokos apie senovės istoriją, apie Romos imperiją ir kas ta „vergovinė“ santvarka? bendrai buvo. Tiesa, toliau netiesioginiai kai kurie faktai pasiaiskina skaitytojui, bet nepakankamai.

Tokioje istorijoje reikia bent kelių dešimčių puslapių įvade pereiti atskytvėn istoriją, pradendant nuo priešistoriniu laikų, kad tas skaitytojas, kuris jų nežino, neatsirastų kaip staigiai įmestas į jam nežinomą pasaulį. Tik todėl, kad knyga pavadinta „Viduramžių Istorija“, tas nereiškia, kad tik apie juos galima kalbėti.

Taipgi visas knygos sutvarkymas yra perdaug vadovėlinis. Po labai trumpos įžangos apie bendrus viduramžių istorijos bruožus (ekonominių-socialies sąlygas greit eita prie atskirų šalių, ir taip einama nuo šalies iki šalies. Pasekoje skaitytojas gauna neblogą nuovoką, kaip atrodė ta ir ta šalis tame ir tame šimtetyje, bet tie atskiri gabalėliai nesiriša. Jis vargiai turi pilną vaizdą, koks bendrai pasaulis, arba bent didžios dalys (Europa, Orientas ir tt.) atrodė tokiu ir tokiu šimtyje.

Kaip sakyta, tokia knygos forma tinkamesnė mokyklos vadovėliui, ne tiek tinkama mūsų skaitytojui rūšiai.

(Beje, nors viršelyje knyga pavadinta teisingu bendrinės lietuvių kalbos priimtu terminu „Viduramžių Istorija“, knygos puslapiuose ji vadinama „Vidurinių Amžių Istorija“, kas yra klaidinga forma.) Taipgi knygoje pasigendame turinio sąrašo, kas svarbu knygoje, kuri turi daug skyrių ir temų.

Žinotynų Faktų Šaltinis

Tiek apie silpnības, be

Judžių žvaigždės aplaushinėjami nemerkinio komieto Washington. Atvaizde matosi, užpakalinė eilėj Danny Kay, Eve'ya Keyes, June Havoc, Humphrey Bogart ir jo žmona Laurel Bacall.

LMS veikla

Lietuvių Meno Sąjunga, Inc.
3116 S. Halsted St.
Chicago 6, Ill.

L. Jonikas

Dviejų Busais iš Chicago

Kada newyorškis LMS Apskritis - pradėjo ruošti Rytinių Valstijų Lietuvių Menininkų Festivaliui, jie patys ir mes manėme, jog ir bus tik vien rytinių valstijų menininkų sąskaidis. Bet kur tau!

Dvi grupės chigagicčių menininkų—Ciceros Moterų Choras ir Roselando Aldo Choras—susidūmojo, kad gera progą gauti brangaus patyrimo. Dėto jau nusamdę du autobusai ir... „Sventės sulaukę nedirbsim lauke“, bet riedėsim plačiaisiais Ohio-Pensylvanijos-New Jersey vieškeliais į didįjį „atpuską.“

Sakau „riedėsim“, nes ir šių žodžių rašytojui teks ta laimė važiuoti su linksma grupe menininkų. Centro Komitetas priešjo išvadoms, kad daugiausia reikalingas praktiško patyrimo eas sekretorius. Sako, važiuok ir pasimokink pas tokius patyrusius menininkus kaip Bovinas, Žuška, Valentis, Mizara, Zukas, Nalivaika, Salinaitė, Feiferis ir daug, daug kitų.

Stebėtojas.

Žibalas Amazonės Slėnio Džiunglėse

Mokslininkai nustatė, kad kadaise vandenynas dengė visą šiaurytinę Braziliją, kur dabar randasi Amazonės slėnis su savo tankiomis džunglėmis. Ši žinia labai nudžiugino Amerikos žibalo kompanijas, kurios rengiasi tyrinėti tas sritis. Kodel?

Mat, mokslininkai tiki, kad petroleumas yra sudaręs iš kūnų negyvųjų jūros sutvėrimu, kurie nugašę nungendo jūros dugnan. Manoma todėl, kad kadangi tas vandenynas dengė plotą, kuris tęsiasi nuo Oklahomos šiaurės Amerikoje iki Amazonės Pietuose, Amazonės slėnyje turi rasti bent tiek žibalo, kiek Texas valstijoje.

Amerikos aviacijos štabas praneša, kad dar du nauji magnetiniai ašigaliai (poliai) buvo surasti Šiaurės ašigalio srityje. Tokiu būdu dabar yra keturi ašigaliai: trys magnetiniai (vienas buvo žinomas iki šiol) ir vienas tikrai geografinis (true north).

Mums Tas Labai Patinka
Veikliausia sutikaite su manim, kada pasakysiu, jog Centro sekretorių niekas taip nepradžūgina, kaip gavus panašų nors trumpą laiškutą:
„Gerb. Drauge:—
„Gavau tris LMS leidinius—Klampnė“, Fifty Fifty“ ir „Marti“, ačiu. Dėl nepalankių sąlygų susirašinėjimas kiek užtruko. Rugsėjo pradžioje ėjau į ligoninę, darė operaciją, tai taip viskas ir užsėdė. Čia prisimėnū ėkį sumoje \$20. Tai bus mano narystės duoklės į LMS už ketverius metus.
„Draugiskai,
Simanas J. Antanaitis.“

Ot, sakau, kad tokių narių turėtume bent du tūkstančius. Ir žinote, Antanaičio narystė LMS užtikrinta geram stovyj iki pabaigai 1950 metų!

Arba:
„Draugai:—
„Prisiunčiu mokesčių LLD 10-tos kuopos už ketverius metus — \$20. Prisiųskite kuopai priklausančius leidinius.
„Draugiskai,
Julija Šapran.“

Kaip miela gavus tokį laiškutį išpildyti reikalavimą! Žinoma, vėliausius leidinius tuoj išsiuntėm. O štai kitas, bene trumpiausias:
„... taip pavėlavau su duokijū pasimokėjimu, tad užsėdėu baudos 50 centų.
K. Valent.“

Ar nepuiku, kuomet draugas pats save nusibaudžia (organizacijos labui) be „akružno sūdo“?

DAILĖS KŪRINIŲ PARODA

Nacionalio LMS festivalio metu įvykusis dailės kūrinių paroda praeitais metais Chicagoje buvo pirmas toks bandymas, ir, kaip tai pažymėjo visi žiūrovai, sekmingas.

Dabar rytuose šalia LMS vietinio festivalio ir įvyks dailės kūrinių paroda. Chicago paroda buvo priręgtą ant greitųjų, apgraiomis ir ne labai sistematiškai. Dabartinė paroda, kaip darosi aišku iš prisirengimų, bus labiau sistematiška, skoningiau sutvarkyta, tinkamesnėje vietoje (Numatoma ją rengti Lietuvių Kultūros Centro Namu salėje). Be to, New York bus geresnė galimybė įvertinimo komisijai gauti žinomus pašalinius dailininkus ir kritikus.

Dėl tų visų sumetimų priešios parodos turėtų prisidėti kuo daugiau dailininkų iš visų šalies dalių. Tuomi vyriausiai kreipiamės ir Chicago dailininkus: Jūs visi esate kviečiami parodoje dalyvauti. Dalyvaudami jokie jūs ne tik prisidėsite prie lietuvių kultūrinio veikimo

„Kova Ant Bėgių“
Francūzijos pažangių aktorijų, režisierių ir direktorių grupė sukūrė naują anti-nacizmo filmą, kurios vardas yra „Kova Ant Bėgių.“ Ši filma yra apie geležinkelininkų kovas prieš nacinius okupantus.

Kaip ir italijoje filmoje „Open City“, taip „Kova Ant Bėgių“ vyriausiasis charakteriai naudoja ne aktorius, bet tikrus anti-nacizmo judėjimo dalyvius, paprastus geležinkeliečius, kurie panašius kaip filmoje rodomu įvykius pergyveno.

Ši filma netrukus bus atvešta Amerikon, ir, kaip numatoma, turės daug pasisekimo.

„Mosfilm“ Stalingrado daro nuotraukas naujai filmai „Stalingrado Mūšis.“

Užpalių meno klubo grupė, kuriai vadovauja St. Kubleickienė, perstato Dauguviečio veikalą „Laimė.“

NIZAMI JUBILEJUS

Rugsėjo 22-raj Azerbaidžiano respublikoje ir kitose TSRS dalyse buvo plačiai minėta didžio poeto Nizami 800 metų sukaktis. Nizami yra žinomas iki šios dienos ne vien kaip vienas žymiausių Artimųjų Rytų poetu, bet ir kaip didis Arabijos, Persijos, Graikijos, Bizantijos ir Indijos kultūrų tyrinėtojas ir žinovas.

Danville, Va.—Apie 25,000 tekstilės darbininkų pietinėse valstijose žada skelbti streiką lapkričio 6 d., jeigu iki to laiko jų algos nebus pakeltos taip, kad sulgytų su šiaurinių valstijų darbininkų algomis.

kelimo, bet patys kaip dailininkai savo siekiams pasitarusioje. Atmintina, kad įvertinimo komisijai jeis žinomi Amerikos dailininkai, ir šiuomi jums progą, kuri retai pasitaiko.

Parodos reikalais kreipkitės į Robertą Feiferį, 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y., arba į LMS centrą Chicagoje.

Parodoje su savo kūriniiais dalyvaus tiek žinomi dailininkai, kaip Robertas Feiferis, Natalija Jusukinaite, Edvardas Skučas ir visa eilė kitų. Dalyvaui yra kviečiami vis lietuviai dailininkai be pakraipų, nusistatymų ir meno srovių skirtumo.

Primama tapyba, akvarelė, braižyba ir tt. Skulptūros darbai ir pageldautini.

Visos žymės jau rodo, kad vardas Rytinių Valstijų Festivalis yra jau ne pilnai atitinkantis: jis vis daugiau darosi panašesnis į nacionalį, į didesnį ir platesnį, negu tikėsioms patys rengėjai.

Programa darosi vis panašesnė į tą, kurią praeitais metais turėjome šalies mąsto festivalylyje.

Ryšyje su tuo kellama mintis apie liaudies meno parodą, mezgimo kūrinius. Chicagoje ši paroda sutraukė daugiausia stebėtojų, kurių buvo iš įvairių srovių.

Esant pakankamai vietos kultūros centro pastate, tokia paroda galėtų būti surengta, jeigu tik tam atsitrastų jėgos.

Ką mano šiuo reikalu festivalio rengėjai?

Lietuvoje Rašytojų Sąjungos valdyba ir „Tiesos“ redakcija paskelbė masinės dainos konkursą. Iš 247 prisųstų dainų tekstų 16 buvo premijutos. Įdomu, kad nors konkurse dalyvavo tokie žinomi poetai, kaip T. Tilytis, Mozūriūnas, Mieželaitis ir Valsūnienė, pirmas dvi premijas laimėjo pradedantys poetais Jonas Lapašinskas ir beveik pirmą kartą pasirodęs Juozas Kudirka.

Šis faktas rodo kaip meno srityje Lietuvoje kiekvienas yra įvertinamas pagal kūrinių, o ne asmenį, kad tik pradeda jaunuliai laimi virš gerai žinomų poetų. Ten nėra to, kas dažnai smaugia mūsų vietinį meno veikimą: baimės ką nors „užgauti“, iš ko plaukia faktas, kad viskas pas mus visomet yra „puikiai atliktas“, „puikiai vaidinta“, „puikus veikalas“, „puikiai dainavo“ ir tt. Net žodis „gerai“ pas mus jau retai vartojamas: viskas puiku... Aišku, toliau taip einant mūsų menas kubiškai negali kilti, nors kiekvienai jis ir auga.

Silėnas.

Visu Frontu

SOCIALDEMOKRATAI REAKCIJOS PUSĖJE

A. Siėnas

Lietuviškė aplink "Naujienas" ir "Keleivį" susi... spietę socialdemokratai, kaip tai gerai žinoma visi lietuvių visuomenėi, neabejotinai ir nedvejodami stovi reakcijos stovykloje. Toje stovykloje jie yra kaip vietiniai Amerikos klausimais, taip užsienio politikos klausimais, ir, žinoma, Lietuvos klausimu.

Jų reakcinis stovis juos privedė prie to, kad karo metu jie džiūgavo dėl Hitlerinės Vokietijos laimėjimų, jų akla neapykanta prieš Tarybų Sąjungą juos privedė prie to, kad jie šiandien randasi karo kiršintojų ir naujo kraujo tvano pagedautųjų avangarde.

Socialdemokratų Federacija

Dažnai lietuviai darbininkai tešibai kaip žmonės, kurie save dar laiks nuo laiko vadina socialistais arba socialdemokratais, gali taip toli nudarėti reakcijos stovyklon, kurioje jie dabar randasi.

Ne vienas senesnis socialistas gudžišias, mintimi, kad tai tik kelių vadų pakraipos, kurios nustato politiką jų menkose organizacijose (kurias jie dar šaip taip palaiko), ir "kad bendra Amerikos socialistų organizacija dar nėra tokia bloga."

Bet jeigu mes pasizūrimėme į Amerikos socialistų judėjimą (jei tokiu jį galima pavadinti), mes surasime, kad "Naujienų" ir "Keleivio" tipai yra netoli bėge, netoli pralenkė dešinyn savo kolegas.

Taip vadinamas Amerikos socialistinis judėjimas vyriausia dabar pasireikiška dviejose organizacijose: Socialistų Partijoje (kuriai vadovauja Norman Thomas) ir Socialdemokratų Federacijoje su savo "Liberalų Partija."

Lietuviškėjie socialistai, ypatingai "Naujienų" pastogės, stovi arčiau prie Socialdemokratų Federacijos, iš kurios jie semiasi "dvasinio peno." Ir kada mes peržvelgime dabartinį tos federacijos stovį svarbiausiais klausimais, mes surandame, kad Grigaitis yra neblogas Dubinskio, Antonino Henry Chamberlino ir kitų tos kiliok vadų mokyns.

Socialdemokratų Federacija, kuri remiasi labiausiai ant "Forward", kei kurių adatos industrijos (suvėjų) dešiniųjų vadų, brolių Renthierų klicos Detroito, rusų menševistinių emigracinių grupelių ir Saragato rėmėjų iš Antoninio stovyklos, organizaciniai ir spaudos atžvilgiu yra stipresnė už Thomaso SP, kuri nuo gyvenimo yra visai nutrūksusi.

SF ir Vidaus Politika

SF (Socialdemokratų Federacija) Amerikos vidaus

politikoje veiki visais svarbiaisiais klausimais remia reakciją. Pasizūrėkime į kelius pavyzdžius.

Štai dabar visa šalis yra susijaudinusi dėl filmų tyrinėjimo, kurį pravedė Thomaso-Rankino komitetas. Šis klausimas, savyje neatrodantis tokiu svarbiu, faktinai yra padalinęs Ameriką į beveik dvi stovyklas: vieną, kuri nori išlaikyti konstitucines laisves, kita, kuri nori pažangiečiams užčiaupti burną.

Thomaso-Rankino žygius pasmerkę nevien pažangiečiai, bet visos didžios liberalinės organizacijos ir didelė dalis rimtesnės buržuazinės spaudos.

Jau nekalbant apie PCA, CIO-PAC, ADA ir pasmerkę komiteto tyrinėjimą. Tyrinėjimus pasmerkę platus ruožas Amerikos rimtesnės spaudos, pradėdant nuo New Yorko liberalinio "PM", baigiant Knight sindikato laikraščiu dailini. Net toks organas kaip New Yorko "Herald Tribune" (republikonų rimtesnio sparno) tyrinėjimą pasmerkę.

Bet ne socialdemokratai iš SF! Ir ne tik jie Thomaso-Rankino žygių nesmerkia, bet pilnai priitaria!

Štai prieš mus guli SF organas "The New Leader". Spalių 25 laidoje savo Washingtono bendradarbio Jonathan Stout straipsnyje "Šviesa ant Hollywoodo" tarp kito sakoma:

Nors kongresinis tyrinėjimas apie komunistines mašinos veikimą filmų industrijoje tik prasidėjo, jau darosi aišku, kad komunistų "auksinio derliaus" laikai Hollywoodo pasibaigė.

Pasidžiaugęs, kad Thomasas ir Rankinams pasiėmus uždėti savo cenzūrą ant filmų, socialdemokratų organas tęsia:

...Tai (iškilimas viešomon) yra vienintelė komiteto funkcija. Ir dar kartą tas parodė, ko komunistai labiausiai bijo: jie negali pakęsti dienos šviesos ant savo darbų.

Toliau "The New Leader" aiškina, kad Thomaso-Rankino komitetas turi pilną teisę "tyrinėti" filmų industriją, ir kad tyrinėjimas Hollywoodą "apsvarins".

Thomasai ir Rankinai yra ne tik reakcininkai, bet ir atsilikėliai. Jiems ir jiems panašioms komunistu atsiduoda kiekvienas dalykas, kuris turi šioki toki socialinio susipratimo turinį. Jie, pavyzdžiui, "komunistinių tendencijų" įmato tokioje filmoje, kaip "The Best Years of Our Life", nes ten bankierius perstatytas kaip ne labai simpatiškas asmuo. Kada Thomasai ir Rankinai kalba apie "Amerikos gyvenimo būdo apsaugojimą", jie omyneje turi status quo apsaugojimą. Jiems kiekvienas gerinimo pagedavimas yra "ne-amerikietiškas."

Tą jaučia visi liberalai ir net kai kurie rimtesni konservatoriai. Nevežti Hollywoodo tyrinėjimas tesurad palankaus atsiliepmo tik Hearsto ir McCormicko-Pattersono spaudoje. Ir taip socialdemokratų organe!

Būdinga Kitiems Klausimams

Hollywoodo tyrinėjimas, žinoma, nėra centralinė Amerikos vidaus politikos problema, bet jis yra geras barometras. Pagal tai, kaip kas jį stilsiepia, mes galime spręsti susigrupavimą. Socialdemokratai aiškiai stovi reakcijos pusėje veik visais krašto vidaus politikos gyvybiniais klausimais. Lūpomis pasisakymai už rasinės diskriminacijos panaikinimą, jie visuomet sautojuo bile žingsni, kuris gali tame klausime tikrai ką nors sukurti.

Jie ištikimai seka Trumano-Snyderio-Luckmano politiką kaslink kainų kontrolei, infliacijos išvengimo ir pelnagrobijų aprubežiovimo.

Tame pačiame "The New Leader" numeryje mes randame ilgą editorialinio pobūdžio straipsnį apie taip vadinamus "raganų gaudymus." Ir, kaip tai galite spręsti išanksto, socialdemokratai pilnai remia generalinio prokuroro ir FBI Hooverio žygius prieš tokius žmones, kaip Marzani, Santo ir kitus.

Nesvarbu jiems, kad tyrinėjimas prieš unijų vadą Santo pradėtas kaip tik tuo laiku, kuomet jo unija (transporto, CIO) New Yorke rengėsi prie streiko. Nesvarbu tiems "socialistams," kad Santo tyrinėjimas prasidėjo 5th Avenue Bus Company pastangomis, ir kad streikas vien siektė padidinti darbininkams algas.

Nesvarbu socialdemokratams, kad beveik visi tyrinėjimai pradėti prieš kai kuriuos unijų vadus, nes Fabrikantų Susivienijimo tarname svarbu pirmoje eilėje palaužti unijinį judėjimą.

Ne, jiems tas negali būti svarbu, nes jie patys geriausia Nacionalio Fabrikantų Susivienijimo tarnų role.

Užsienio Politikoje

Užsienio reikalų klausimose Socialdemokratų Federacija dar aiškiau yra atsiveikinus su visais liberaliniais nusistatymais, jau nekalbant apie socialistinius.

Tuo tarpu, kai didi dauguma liberalų bent dalinai kritikuoja mūsų politiką Graikijoje (pavyzdžiui, ADA), socialdemokratai stoja už tuo austresnes priemones prieš Graikijos liaudies judėjimą.

Kinijos klausimu (jei taip pat laikosi tos pačios politikos: pilnos paramos Čiango diktatūriniai-teroristiniai režimui ir aštriai kovai prieš visus liberalinius Kinijos elementus (kaip Demokratų Lygos), kurie nori pabaigti pilietinį karą ir susitarti su komunistais.

Atsinešimas Link De Gaulle

Prieš mus gulintis "The New Leader" numeris pirmame puslapyje talpina vedamąjį straipsnį apie generolo De Gaulle'o partijos laimėjimą. Ir šis klausimas tarnauja geru barometru.

Prancūzijos socialistai iš Blumo-Ramadier'o stovyklos, nors tiesioginiai nekovodami prieš De Gaulle užsimėjimus, visgi rado reikalo įspėti Prancūziją, kad jo partijos laimėjimas yra pavojingas demokratijai ir respublikai. Ramadieras rado reikalo parlamente įspėti prieš De Gaulle'o cezarinius užsimėjimus.

Bet ne "socialistai" iš "The New Leader"! Jie De Gaulle'o laimėjime mato sau triumfą ir nesigėdi taip pasakyti. Jie puikiai žino, kad jeigu tas cezariinis aspirantas pasieks savo tikslus, šalies unijinis judėjimas bus sulaužytas, darbininkų vadai atsidurs koncentracijos stovyklose. Jie žino, kad už De Gaulle'o pečių slėpiasi Vichy elementai. Bet kas jiems galvoje? Bile komunistams "suduotas smūgis."

Štai ką tas socialdemokratų organas sako apie Prancūzijos rinkimų pasekmes:

Trumono doktrina, persodinta Prancūzijos dirvoje, ryšasi su siekiu stiprus asmens režimo, su žymia "cezarizmo tendencija", ir milijonai francūzų tas tendencijas remia!

Tai reakcija: sako komunistai. Bet tas kaltinimas yra absurdiskas. Tas liaudiskas judėjimas (Generolo De Gaulle'o Red.) yra reakcija prieš Prancūzijos komunizmą, bet ne reakcija savo ruožtu.

Aiškiai ir be ceremonijų pasakytą: mūsų socialdemokratų yra pilnai patenkinti Prancūzijos rinkimų rezultatais. Jiems ir nesvarbu, kad jų pačių partijos draugai pralaimėjo, kad Prancūzijos Socialistų Partijos balsai žymiai sumažėjo. Jeigu "The New Leader" galėtų, jis patartų savo kolegoms Prancūzijoje nelaukiant susiliesti su De Gaulle'o judėjimu.

Ir SF organas dar dabar bara savo Prancūzijos kolegas, kodėl jie tuoj po karo laikinai bendradarbiavo su komunistais. Mes skaitome tame pačiame "The New Leader" vedamajame straipsnyje:

Kada Prancūzija išliko iš karo sutruėtas, natūrališka buvo, kad komunistiniai rezistencinio judėjimo vadai tapo vyriausybės nariais. Bet socialistai neuoje per toli susiliejo su komunistais ir keldami savo gimimą su jais. Ir tada, kuomet laikas atėjo sudaryti ne-komunistinį kabinetą, jie ilgoką laiką tam kliudė. Jie atsisakė komunistiniai. Socialistinio vieningo judėjimo, bet palaikė koalicinę vėlavą su komunistais. Per beveik dvejus metus jie vengė rimtai kritikuoti Tarybų Sąjungą arba komunizmą. Jie vilkois įvykių gale.

Ir baigdamas "The New Leader" įspėja savo francūziškus kolegas, kad jie tik saugok dieve, dabar nesidėty su komunistais:

"Sudiev, Mano Meilė"; "Raustanti Nuotaka"; "Viengungio Apartamentas"; "Turtų Sala"...

Skamba tipiški hollywoodiška, ar ne? Taip, tai keturios filmos, kurioms turinį sukūrė John Howard Lawson, kurį Thomaso-Rankino komitetas kaltina komunizme ir "komunistinės linijos skleidime" filmose.

Gal Thomas matė komunizną varde "raustanti nuotaka"? O gal vardas "turtų sala" yra konspiracinis gerai apgalvotas Lawsono būdas parodyti, kad marksizmo teorija apie turtų koncentraciją po kapitalistinė sistema yra su pagrindu?...

Beveik idiotiški kaltinimai neišvengiamai apklaušinėjimo salėje sudarė komedijos nuotaiką. Laikraščių korespondentai vis dažniau persimetė sarkastiniais žvilgsniais. O nutukęs Thomas vis dažniau turejo savo plaktuku kalti, kad palaikyti tvarką.

Vienas buvo visiems aišku: jeigu komitetas ir gali kaip nors įrodyti, kad Lawsons, Trumbo, Matz ir kiti yra artimi karliam judėjimui, jis neturi jokių įrodymų, kad jie bandė savo idėjas praversti filmose (ir jeigu jie būtų bandę tai padaryti, tai ir nėra nusikalimatis).

Spalių paskutinis skemadienis New Yorko buvo saulėta "indėniskos" vasaros diena, kurioje balti voratinkliai plaukia ore prieš mėlyną dangų.

Per aristokratišką penktąją gatvę judėjo liūdna procesija: ant artilerijos pabūklų rito išėjo vėliava apdengtas karstas. Vienas tų tūkstantųjų karstų, kuriuose Europoje kritusių mūsų karių palaikai gražinami gimtojų žemėn, simboliškai darė savo kelionę per šalies metropolio gatves.

Ant platformos centraliniame parke stovėjo karinių pajėgų, miesto ir valdžios įstaigų ir kitų Jungtinių Tautų, tarp jų TSRS, atstovai. Aplink daugtūkstantinė minia siūbavo. Sen beten nosinaitė kilo prie pasenusios moters akis. Jos sūnus krito Ardenuose. Ar...

Diskusijos tęsiasi Prancūzijos socialistuose, ar bendradarbiavimas su komunistais prieš De Gaulle nėra pagėdautinas. Vien dabartinėmis sąlygomis vien mintis apie tokią koalicinę yra sukelianti baime. Ne vien Prancūzijoje, bet visame pasaulyje komunizmo izolacija yra dienos šaukė...

Dienos šūkis? Kienu? To nepasako socialdemokratų organas, bet tai gan sišku: reakcijos. To "dienos šūkiu," ateinančio iš jų pliktų įsakinėtojų, valdančios klasės, Amerikos socialdemokratų, prie kurių priklauso ir lietuviškėjie social-fašistai, laikosi ištikimai.

Jeigu negyvi galėtų kalbėti, jeigu kritusieji galėtų prabilti... Normandijoje kritęs Tennessee sūnus pasakytų, kad jis nieku neturi prieš Pavolgio sun, kuris krito prie Oderio. Prie Siefertio linijos kritęs Bostono medikas pasakytų, kad prie Stalingrado žuvęs Tombovo valstietis yra jo brolis.

Bet tą gražiąją spalų dieną New Yorko centraliniame parke kalbėjo ne kritusieji, ir ne tie, kurie jų tydomis liūdi. Ne, ten kalbėjo kitokie balsai—balsai praktiški, einiški, savanauidiški, kurie po juodaisi kaktaryšiais slėpė sėtoniškus planus.

Grįžę gimtojon šalin kritusieji atvėrė neužgyjusias žaizdas šimtuose tūkstantčių tėvų, motinų ir artimų. Bet kai kam jie atvėrė galimybę pakiršinti su artificialėmis ašaromis akys.

Advertisement for Anna Kaskas records. Includes text: 'ISIGYKITE Mūsų Tautos Artistės Anna Kaskas REKORDŲ ALBUMĄ'. Lists various records and prices.

BĖGLIUS IŠ LIETUV. APLANKIUS

Iš Chicago į Long Lake, Kanadoj, yra apie 920 mylių. Tai neilgas, bet įdomus kelias.

Long Lake yra daug atvažiuosiu pabėgėlių iš Lietuvos. Miestukas nedidelis. Pasiekę jį tuojau susiradom popierios kompanijos rasti, ir pasiteiravome apie lietuvius. Mums patarnaujantis pašaukė praevį ir pradėjo kalbėtis lietuviškai. Jis pasisakė kur dirba. Jis ten važiuoja, kur mums reikia važiuoti.

Matyti jie katalikai ar nuoduo maldingais. Sekmadienio ryte visi susirinko į vieną kambarį ir giedoję šventas giesmes. Po pietų ir po vakarienės vėl sustoję užtraukė: "Marija, Marija Skaisčiausia Lelija." Gieda jie sutartinai, bent šventas giesmes.

Vakare jie sudainavo ir keletą liaudies dainų. O Graičūnas matyti gali gerai diriguoti chorą. Dainuoja pritariami akordiniu ir veiki visi jie moka groti akordiniu.

Jie taipgi šoko lietuviškus šokius, naujesnius, ne kaip seniau šokdavu.

Jie papasakojo, kad Vokietijoj ir Lietuvoj laike karo, kol uždirbi ant batų tai ima mėnesį laiko, o čia vienos dienos uždarbio užtenka.

Jie stebisi, kam žmonės streikuoja Amerikoje. Aš sakiau jiems, jei jūs nedirbtumėte nuo šmoutų, jums truktų pragyvenimui, tuomet streikuotumėte. O Jungtinėse Valstijose darbininkai streikuoja, kad nereliktų dirbti nuo šmoutų, nes dirbant nuo šmoutų kelis sykias daugiau pagaminama, o perdaug produktų prigaminus, darbininkai netenka darbo, ji nedirbant negausi ir mokėti, o gyventi vistiek reikia.

Išėję į laivuką šnekamės su juo. Žmogus jaunas ir mandagus. Keliaavome apie tris valandas ir pasiekėm savo destinaciją... Išlipę kraštan pasitiko keletą lietuvių ir nužygiavom į jų namus. Ten gi radom didelius būrius lietuvių. Visi įdomauja, iš kur atvažiuovom, nori žinoti kas naujo. Mat jie su miestu nesusiėsiak.

Jie dabar jauni ir stiprūs, tai gali užteiktinai uždirbti, bet juk ne visada taip daug dirbti.

Tokie dalykai jiems rodos nesuprantami. Jie kažin kaip tai išaukėti.

Galia, kad netikėjau rašius tiek daug lietuvių ir nesirengiau argumentuoti, būčiau jiems daug aiškiau dalykus perstatęs.

Jie ginčino, kad be Amerikos pagalbos TSRS būtų neatsilaikius — Hitleris būtų Maskvą užėmęs. Aš gi jiems nurodžiau, kad būtų buvę kaip tik priešingai — be Tarybų Sąjungos pagalbos Hitleris būtų užėmęs Angliją, o ilgainiui gal ir Ameriką, nes Kanada būtų jam tekus, Angliją nugalėjęs.

Jie teisinio, kad bėgę nuo tarybinės valdžios, nes prie jos reikia sunkiai dirbti. Girdi, iš darbininkų sunkaus darbo TSRS ginkluojasi.

Pradėjo lyti, tai ilgai atsiminsime. Pakol pasiekėm kitus barakus (kempes) buvome šlapi ir purvini.

Jėjus vidun pasjutom lyg Lietuvoje. Visi kalba lietuviškai, dainuoja lietuviškas dainas.

Jie visai laukia naujo karo. Amerikos su Tarybų Sąjunga. Girdi, jie eity kariuoti ir mano turėtų Lietuvą, kokia jiems pageidaujama.

Aš jiems aiškinau, jog nuo pat Tarybų Sąjungos įsikūrimo visi jos priešai laukė, kad tarybų valdžia grius, bus nuversta, bet visi

Jie visi priešingi Lietuvoje kolektyviams ūkiams. Girdi, kai nėra privatinės nuosavybės, tai žmonės nieko nedirba, nieko nepaiso.

Tai klaidingas manymas. Šis argumentas yra nuseęs, jis naudotas pusė šimto metų atgal prieš socialistus. Gyvenimas jau parodė ką kita.

Tūli čia esančių matyti gimnazijas Lietuvoje lankę. Visi pilni kalbos, bet ir pilni Tarybinė Lietuvai pagiežos, gerokai suagituoti.

Aš sakiau, kad jiems būtų geriau Lietuvoje, bet jie kratosi, visokių kalbų prisiukau, visokių gandų pripumpuoti. Girdi, Lietuvoje už mažiausią daiktėlį veža Sibiran. Kada ir ką išvežė jie nežino, bet jiems taip kas tai sakė ir jie kortoja.

— Jei aš būčiau jaunas, važiuočiau ten ir stočiau darban, — sakau jiems — Dirbčiau gerai ir jei kas blogo, tai kritikuočiau. Mes matome laikraščiuose, kad ten leista kritikuoti, kad tūli ir žymūs valdžios pareigūnai baudžiami, jei blogai elgiasi. Dažnai masiniuose susirinkimuose iškeliami kaltinimai blogiems tarnautojams ar valdžios pareigūnams ir paskui jie iš pareigų paleidžiami ar nubaudžiami, jei reikia.

Jie visai laukia naujo karo. Amerikos su Tarybų Sąjunga. Girdi, jie eity kariuoti ir mano turėtų Lietuvą, kokia jiems pageidaujama.

Aš jiems aiškinau, jog nuo pat Tarybų Sąjungos įsikūrimo visi jos priešai laukė, kad tarybų valdžia grius, bus nuversta, bet visi

Jie visai laukia naujo karo. Amerikos su Tarybų Sąjunga. Girdi, jie eity kariuoti ir mano turėtų Lietuvą, kokia jiems pageidaujama.

Aš jiems aiškinau, jog nuo pat Tarybų Sąjungos įsikūrimo visi jos priešai laukė, kad tarybų valdžia grius, bus nuversta, bet visi

Civilių Teisų Komiteto pirmininkas Charles E. Wilson įteikia Trumanu raportą, kuriam pažymėta, jog anti-komunistinė isterika ir paniekimas juogveidžių piliečių grumia visų laisvei ir demokratinėm institucijom abejaui. Šis komitetas buvo paskirtas paties Trumano apie metai atgal. Jis susideda iš fabrikantų, dvasininkų, visuomenės veikėjų ir unijų atstovų. CIO uniją jame atstovauja sekretorius-izdininkas James B. Carey, o AFL Boris Shishkin. (Federated Pictures)

Isėjęs žemės gi sunku jas naudoti. Bendrai dirbant sutaupoma laikas, energija ir sveikata. Su traktorium juk vienas artojas gali daugiau padaryti, negu arkliasis ariant dešimtyt. Taip yra su piūčia, kūlimu ir kitais darbais.

Tik kurie nori kitus išnaudoti ir iš jų darbo gyventi, stoja už seną sistemą. Jie mane klausė, kodėl čia jiems duoda už pigią kainą daug ir gerai valgti, kuomet kitur to nėra?

Aš jiems pastebėjau, kad čia gali rasti pavyzdį kaip bendrai dirbant galima daugiau atlikti ir bendrai valgant galima pigiau maitinti. Kompanija perka maistą dideliais kiekiais. Jai mažiau atsieina. Taigi ir prie viršio nereikia daug darbininkų. O jei kiekvienas turėtų atsidirkti sau pirktis maistą ir gaminti, kiek daug atsieitų.

Jie visai laukia naujo karo. Amerikos su Tarybų Sąjunga. Girdi, jie eity kariuoti ir mano turėtų Lietuvą, kokia jiems pageidaujama.

Aš jiems aiškinau, jog nuo pat Tarybų Sąjungos įsikūrimo visi jos priešai laukė, kad tarybų valdžia grius, bus nuversta, bet visi

Jie visai laukia naujo karo. Amerikos su Tarybų Sąjunga. Girdi, jie eity kariuoti ir mano turėtų Lietuvą, kokia jiems pageidaujama.

Aš jiems aiškinau, jog nuo pat Tarybų Sąjungos įsikūrimo visi jos priešai laukė, kad tarybų valdžia grius, bus nuversta, bet visi

MUZIKOS IR LITERATŪROS ŽINIOS

VILNIUS. — Naujo tarybinio gyvenimo pulsas jaučiamas ne tik mūsų respublikos sustinės lenktnyaujančiose ir planus viršijančiose fabrikuose, gamyklose bei įmonėse, bet ir meniniame gyvenime. Nusibrėžtas muzikinio darbo baras, pabrėždamas savo tautinę formą, tobulėja savo socialistiniu turiniu.

Valst. Filharmonijos, Radijo Komiteto, muzikos mokslo įstaigų darbo planuose ypač didelis dėmesys skiriamas nuodugniam tarybinės muzikos pažinimui ir supažindinimui su plačiais darbo žmonių sluoksniais. Valst. Filharmonijoje atgijo simfoninis gyvenimas — pradėti ruošti reguliarius. dvisavaitiniai simfoninės muzikos koncertai. Vienas toks koncertas įvyko 1946 m. gruodžio 6 d. Programą atliko Vilniaus Radijo Komiteto simfoninės orkestras, diriguojamas LTSR nusipelnusio meno veikėjo draugo A. Klenickio, dalyvaujančio violencėlistui prof. Seidelui. Koncerto programoj buvo Čaikovskio IV-ji simfonija, Gliero uvertiūra "Tautų Draugystė", Sen-Sanso — koncertas violencėlei, orkestrui pritarianti, ir Masne uvertiūra "Fedra".

Tikrai ima džiaugsmas, klausant tokią sudėtingą programą, kurią jau pajėgia atlikti savas vietinis simfoninis orkestras. Jei visą praėjusį sezoną buvo įsengtą surengti vos keletą simfoninių koncertų, dabar jų jau galima turėti po keletą kas mėnesį. Didžiausias čia padėka tenka pareikšti tikrai savo vardo vertam simfoninio orkestro dirigentui draugui Klenickiui.

Stambenių simfoninės muzikos kūrinį viešas padarymas mūs itin maloniai nuteikė, tačiau parodė ir keletą spragų, kurias ateityje reikės užkaišioti. Orkestro sąskambis dar neišlygintas, dėl ko pasitaiko nevykusio frazų perdavimo vienu instrumentu kitiems (I — II sim. daly.) vietomis, prie pianissimo nepagrįstai staigūs dirigento mostai (II sim. d.); neišlyginta orkestro balsų pusausvyra, varianams visiškai užtrenkiant styginius (IV simf. d.); nepilnas orkestro sąskambis, trūkstant instrumentų (vos

vienas fagotas), ar esant silpnoms ir mažoms jų grupėms (kontrabasi) ir t.t. Tačiau visa tai įmanoma išlygti ir bus išlyginta. Tai garantuoja didelė dirigento energija ir nuosirdžios pačių orkestro artistų pastangos.

Atskirai minėtinas solistas — profesorius Seidelis. Tai vienintelis iš tų talentingųjų ir darbščiąjų muzikų, kuris dažnai pasirodo Vilniaus publiškai.

Greta bendrųjų pastabų — dar vienas kitas pageidavimas. Atrodė, kad būtų galima Radijo Komiteto ir Valst. Filharmonijos vadovybms susitariti su tokiems reguliariems simfoniniams koncertams išrinkti savitėje visad vieną pastovią dieną. Tai įgalintų publika geriau orientuotis.

Dabar Pild. Tarybos nariai zuja po visus miestus su savo ponioms, ir kad savo kelionių išlaidas padengus vis garsina, kad tai buvo susirinkę Pild. Tarybos nariai "dėl svarbių SLA reikalų".

Pažangus SLA narys matydamas tokią komediją Susivienijime, kurią lošia tos organizacijos ponai, negali savo balso atiduoti už juos laike nominacijų ir rinkimų. Mano supratimu, reikėtų laike nominacijų balsuoti už pažangius SLA narius: Pirm. B. F. Kubilius, vicepir. J. Zebrys, sek. S. Masytė, izd. J. K. Mažukna, ir izdo globėjus J. Miliauskas ir P. Jutul; daktaras-kvotėjas V. A. Šimkus, nes Dr. J. Baltrušaitienė išitraukė iš SLA.

Stambenių simfoninės muzikos kūrinį viešas padarymas mūs itin maloniai nuteikė, tačiau parodė ir keletą spragų, kurias ateityje reikės užkaišioti. Orkestro sąskambis dar neišlygintas, dėl ko pasitaiko nevykusio frazų perdavimo vienu instrumentu kitiems (I — II sim. d.); vietomis, prie pianissimo nepagrįstai staigūs dirigento mostai (II sim. d.); neišlyginta orkestro balsų pusausvyra, varianams visiškai užtrenkiant styginius (IV simf. d.); nepilnas orkestro sąskambis, trūkstant instrumentų (vos

Stambenių simfoninės muzikos kūrinį viešas padarymas mūs itin maloniai nuteikė, tačiau parodė ir keletą spragų, kurias ateityje reikės užkaišioti. Orkestro sąskambis dar neišlygintas, dėl ko pasitaiko nevykusio frazų perdavimo vienu instrumentu kitiems (I — II sim. d.); vietomis, prie pianissimo nepagrįstai staigūs dirigento mostai (II sim. d.); neišlyginta orkestro balsų pusausvyra, varianams visiškai užtrenkiant styginius (IV simf. d.); nepilnas orkestro sąskambis, trūkstant instrumentų (vos

Stambenių simfoninės muzikos kūrinį viešas padarymas mūs itin maloniai nuteikė, tačiau parodė ir keletą spragų, kurias ateityje reikės užkaišioti. Orkestro sąskambis dar neišlygintas, dėl ko pasitaiko nevykusio frazų perdavimo vienu instrumentu kitiems (I — II sim. d.); vietomis, prie pianissimo nepagrįstai staigūs dirigento mostai (II sim. d.); neišlyginta orkestro balsų pusausvyra, varianams visiškai užtrenkiant styginius (IV simf. d.); nepilnas orkestro sąskambis, trūkstant instrumentų (vos

Stambenių simfoninės muzikos kūrinį viešas padarymas mūs itin maloniai nuteikė, tačiau parodė ir keletą spragų, kurias ateityje reikės užkaišioti. Orkestro sąskambis dar neišlygintas, dėl ko pasitaiko nevykusio frazų perdavimo vienu instrumentu kitiems (I — II sim. d.); vietomis, prie pianissimo nepagrįstai staigūs dirigento mostai (II sim. d.); neišlyginta orkestro balsų pusausvyra, varianams visiškai užtrenkiant styginius (IV simf. d.); nepilnas orkestro sąskambis, trūkstant instrumentų (vos

Stambenių simfoninės muzikos kūrinį viešas padarymas mūs itin maloniai nuteikė, tačiau parodė ir keletą spragų, kurias ateityje reikės užkaišioti. Orkestro sąskambis dar neišlygintas, dėl ko pasitaiko nevykusio frazų perdavimo vienu instrumentu kitiems (I — II sim. d.); vietomis, prie pianissimo nepagrįstai staigūs dirigento mostai (II sim. d.); neišlyginta orkestro balsų pusausvyra, varianams visiškai užtrenkiant styginius (IV simf. d.); nepilnas orkestro sąskambis, trūkstant instrumentų (vos

Stambenių simfoninės muzikos kūrinį viešas padarymas mūs itin maloniai nuteikė, tačiau parodė ir keletą spragų, kurias ateityje reikės užkaišioti. Orkestro sąskambis dar neišlygintas, dėl ko pasitaiko nevykusio frazų perdavimo vienu instrumentu kitiems (I — II sim. d.); vietomis, prie pianissimo nepagrįstai staigūs dirigento mostai (II sim. d.); neišlyginta orkestro balsų pusausvyra, varianams visiškai užtrenkiant styginius (IV simf. d.); nepilnas orkestro sąskambis, trūkstant instrumentų (vos

SLA Nominacijos

SLA viršininkų nominacijos prasidėjo su lapkričio 1 d. ir tęsis iki paskutinės dienos gruodžio.

Man atrodo, kad pažangieji SLA nariai neturėtų visus SLA reikalus pavesti reakcininkams. Reikėtų visur žiūrėti, veikti ir visokias niekšystes kelti į viršų. Tų niekšystių yra labai daug Susivienijime, nes ten ponai viršininkai nesiskaito su narių valia ir seimų nutarimais. Jie "viską daro taip, kaip jiems geriau ir visokius SLA seimų nutarimus pakeičia savotiškoms "interpretacijoms" ir viados suranda "svarbias" priežastis. Pavyzdin kad ir praejusio SLA Seimo nutarimą panaikinti izdininko vieta.

Praejius Seimas buvo laikytas prie pat Massachusetts dury. Seime dalyvavo keletas Massachusetts lietuvių advokatų ir pats Bagocius kaippo tos valstijos advokatas ir buvęs ilgus mekus SLA prezidentas, nežinojo, kad Massachusetts valstijoj yra įstatymas, kuris neleidžia organizacijai būti be atskiro izdininko. Pildomąjį Taryba apie tą įstatymą sužinojo tik prieš pačius rinkimus. Tikra komedija!

Man būnant praėjusiam SLA Seime, tuoj po Seimo nutarimo suvienyti izdininko vietą su sekretoriaus, į pusę valandos buvo žinoma, kad p. Gugis nenustos savo "džiabo" kaipio izdininkas. Dabar taip ir yra, ir Gugis vėl bus izdininku neapybom tam laikui.

Dabar Pild. Tarybos nariai zuja po visus miestus su savo ponioms, ir kad savo kelionių išlaidas padengus vis garsina, kad tai buvo susirinkę Pild. Tarybos nariai "dėl svarbių SLA reikalų".

Pažangus SLA narys matydamas tokią komediją Susivienijime, kurią lošia tos organizacijos ponai, negali savo balso atiduoti už juos laike nominacijų ir rinkimų. Mano supratimu, reikėtų laike nominacijų balsuoti už pažangius SLA narius: Pirm. B. F. Kubilius, vicepir. J. Zebrys, sek. S. Masytė, izd. J. K. Mažukna, ir izdo globėjus J. Miliauskas ir P. Jutul; daktaras-kvotėjas V. A. Šimkus, nes Dr. J. Baltrušaitienė išitraukė iš SLA.

SLA Narys.

HOLLYWOOD, Lapkr. 6. — Čion parširdo iš Washingtono 14 artistų ir rašytojų, kuriuos pervarė per šereng Thomas Rankino kongresinis komitetas. Municipaliam aerodrome juos pasitiko daugiau kaip tūkstantis jų draugų ir simpatikų. Čia pat įvyko entuziastiškas mitingas, kurį surengė Progresyvinė Amerikos Pielicai.

Čiu. Įmonėje dirba 50 darbininkų, kurių apie trečdalis dirba nuo pat įmonės atidarymo.

Phillip W. Zonne, korporacijos vice-prezidentas ir izdininkas, sako, kad pamatinis tikslas tokio nutarimo yra, kad palaikius gerus santykius tarp darbininkų ir darbdavių.

WRIGHT VENETIAN BLIND CO.
Padirba Venetian Blinds iš medžio, plieno ir aluminio
Taipgi
Senus nugaliojovam — pertaisom ir t. t.
Prospect 4400
Dirbtuvė ir Parodos Kambariai
5744 S. Western Ave.

CERTIFIED SERVICE CENTER
FOR
PHILCO SUNBEAM HOT POINT
GENERAL ELECTRIC WESTINGHOUSE EUREKA
Saukiti PROSPEC 6200 — Mes Paimam ir Pristatom į Namus
Ant Pereiklavimo Duodam Apskaičiavimą
MONARCH ELECTRIC SHOP 2807 W. 63rd ST.

Žmonių Gyvenimas

Kaip žmogus pradėjo gyvenimą, visokio turinio aprašymų yra. Tikėti į pomirtinį gyvenimą buvo skelbiama sava naudai. Pirmyn žengiantieji žmonės aiškina skirtingai ir reikia pripažinti, kad tai naujas dalykas.

Apie naują dalyką yra sunku įtikinti žmogų. Nėra skirtingo kokių jis yra tautos, žmogus yra protaujantis sutvėrimas; įsitikina tik tada, kada mato pasekmes.

Geras naujas dalykas yra sunku išrašyti, o išrašus dar sunkiau paskleisti. Visuomet randasi priešų. Mokslo tyrinėtojai aiškina, kad tai yra kokis nepaprastas pavarkymas.

Tikintieji nepripažįsta esančios gamtos; jie pripažįsta dievo spėką. Mokslo tyrinėtojai teigia, kad ir tikėjimas į dievus yra gamtos tvarynis. Jeigu tikėjimas į dievus nebūtų ardyto darbas, tada mes gal kitai į jį žiūrėtume ir toleruotume.

Kas gamtą pažįsta, sako: "Tveria, ardo ir vėl tveria." Bet žmogus geriausiai moka kovoti prieš gamtą ir išlikti. Kiti gyvūnai žuvo ir nauji tveriasi. Tačiau ir žmogus nėra užtikrintas nuo išnaikinimo, nes gamta matomai kitai nepveikdama ketina panaudoti tą kraują žmogų, kad pats save sunaikintų. Jau aiškiai matosi kaip iškoma priemonių nušluoti žmonių su atomine bomba.

Ar žmonės mokės suprasti to viso rezultatą? Tikėti galima, kad bus suprasta ir išradimų panaudos savo naudai. Yra daug išradimų, kurie lemia pražūtį, bet gelbsti gyvenimui.

Už ir Prieš
Kiekvieno tautoj yra veikiančių už naikinimą ir prieš naikinimą. Mūsų lietuvių tauta yra maža tauta. Ir mūsų tarpe yra tokių, kurie trokšta nušluoti žmonių net ir patys save, jeigu dalykai eina ne pagal jų norą. Reikalauja, kad mestų bombą ant Sovietų Sąjungos, jeigu neatiduos Lietuvą ponams.

Ką Reiskia Naikinimas.
Naikinimas naudingo daikto yra nuostolis. Teko skaityti vieną raštą apie naikinimą, kuris sako: "Vienos bankos sudažymas yra nuostolis visai šaliai, nes tai yra turtas." O kokį nuostolį daro tokie "mokslo vyrai", kurie agituoja langus daužyti arba budinkus sugriauti?

Ar Vietos Nėra?
Karo metu daug išžudoma. Kai kuru, net ir daugelis, sako: "Perdaug būtų žmonių, jeigu nebūtų priemonių jų prašalinimui." Politikeriai naudoja žmonių nežinystę. Dabar jau eina kalbos apie ateinančią bedarbę. Gudruoliai jau ir sako: "Visus komunistus reikia prašalinti." Jie tą sako tiems, kurie jaučia gali palikti be darbo, ogi ke-

lis tūkstančius kur nors išdanginus bus daugiau vietos kitiems. Ir tie surinkta, kad ir bilietai gali išpirkti.

Apie Vienybę Tarp Lietuvių
Kai kas sako, kad vienybė tarp lietuvių tai negailimas dalykas. Manau, kad tai melas. Lietuviai turi vienybę. Ponai veikia sutartinai ir darbininkai veikia sutartinai. O tie, kurie pritaria ponams, pamatys savo klaidą vėliau.

Seniau kovodavo ypata prieš ypatą. Dabar jau sudarė grupę prieš grupę. Kuomet tik kunigai buvo lietuvių mokslo skelbėjai, jiems lengva buvo prieš pavienius kovoti. Dabar turime tvirtas organizacijas. Bedievio išvaymas nuo burdo nuėjo užmirštin. Reikalas pavestas ponams. Kaip ilgai ponai mulkins darbo žmones, atsakymas trumpas: Ne ilgai! Kaip tik uždanga surūdis, ponų neliks.

Kas Ta Geležinė Uždanga?
Ogi tokis uždangalas, pro kurį negali matyti kas yra. "Naujienos" taip sako ir vis rašo: "Kaip dabar Lietuvoje." Pamislįjus kas čia do triskas ir išvadą padariau, kad jos rašo apie tuos laikus, kuomet dar Tarybų Lietuvos nebuvo, tik antgalį neteisai užveda. Tokie įvykiai buvo kuomet ponai valdė Lietuvą.

Lietuvių Kolonijose
Daug medžiagos yra lietuvių kolonijose. Kožnoj kolonijoj yra lietuvių, kurie dar palaiko nudėvėtą pasaką, būtent, kad kapitalizmas atgvyenes savo dienas pasakys darbininkams: "Valdykite, mūsų darbas baigtas." Bet yra žmonių, kurie netiki, jog kapitalistai tokie geri. Tikėt galima į tai, kad kapitalistai matydami, kad sprunka gerybės iš po kojų, stengsis viską išardyti. Tokioj temoj galėtų būti diskusijos. Seniau visokiose temose būdavo diskutuojami.

Ateities Planas
Lietuviai galėtų daug patengti pirmyn, jeigu žinotų būsiančios santarkos formą. Taip kaip ruošiant parengimą turi būti žinoma programa. Priešai kolkas tik delto turi pasekmes, kad darbininkai nežino ateities surėdymo programos ir tikį gaudinimams.

Kokie Turėtų Būti Įstatymai
Gyvendami Jungtinėse Valstijose renkame atstovus į valdvietes. Ar statom reikalavimus? Mūsų darbininkų atstovus jau turėtų žinoti kas darbininkams naudinga. Bet iki šiol nesu matę, kad žmonės pridūty atstovams kokius reikalavimus. Tame klausime daugelis sako: "Nežinom sąlygy. Kada išrinksim, tada jie nutarimus padarys."

Sovietai matomai turi įstatymus ir kurie tampa išrinkti jau tiems nereikia svarstyti. Žemė išdalinta tiems, kurie nori ūkininkauti. Kurie dirbtuvėse dirba, jaučia, kad tai valdžios įstaiga.

Būsiantį kartą dar geriau sutvarkys dalykus.
Darbininkas.

Galion, Ohio, CIO uništai masiniu pikietavimu priverė elektros kompaniją skaitytis su unija ir streiką pilnai laimėjo. Pikietininkai kelias dienas buvo apsupę įmonę ir neleidė streiklaužyti. Tiek misto valdžiai pasisekė praveisti derybas ir paskelbta "paliaubos", kad skebai galėtų aplėsti dirbtuvę. Jie po to nebeįėjo streiklaužiant.

Reakcininkai Išardė Pažangiečių Mitingą

Fašistai Subūrė Padaužas Suardyti Progresyvių Amerikos Piliiečių Protesto Mitingą Prieš Neamerikinį Komitetą

Philadelphia, Pa. — Keli šimtai padaužų, vadovaujami fašistinių elementų, išardė masinį susirinkimą, kurį rūsė progresyvių Amerikos Piliiečių organizacija, Independence aikštėje. Padaužas stumdė susirinkusius žmones, mėtė smarvės "bombas" keleto tūkstančių minioje ir ant kalbėtojų platformos, kėlė muštynes, staugė ir rėkė: "Važiokite atgal į Rusiją!" ir panašiai. Policija nemėgino suvaldyti bei pašalinti trukšmadarius. Republikoniška miesto valdyba nepaisė, jog federalis apskrities teismas nusprendė, kad Progresyviai Amerikos Piliiečiai gali laikyti savo mitinga toje aikštėje. Teismas atmetė valdybos uždraudimą.

Tarp kalbėtojų buvo garsūs pažangūs advokatai Francis Fisher Kane, 81 metų. Iki 1920 m. jis buvo ir pačios Jungtinių Valstijų valdžios advokatas Philadelphiaj, bet tais metais pasitraukė, protestuodamas prieš Palmerio suruoštas "raudonųjų" medžiokles.

Padaužas mėtė visokius daiktus į Fisher Kane, ir sužeidė jo padėjęją. Mitingas buvo suruoštas protestui prieš kongreso Neamerikinės Veiklos Komitetą, kuris taip išlūliai.

Kokie Turėtų Būti Įstatymai
Gyvendami Jungtinėse Valstijose renkame atstovus į valdvietes. Ar statom reikalavimus? Mūsų darbininkų atstovus jau turėtų žinoti kas darbininkams naudinga. Bet iki šiol nesu matę, kad žmonės pridūty atstovams kokius reikalavimus. Tame klausime daugelis sako: "Nežinom sąlygy. Kada išrinksim, tada jie nutarimus padarys."

Sovietai matomai turi įstatymus ir kurie tampa išrinkti jau tiems nereikia svarstyti. Žemė išdalinta tiems, kurie nori ūkininkauti. Kurie dirbtuvėse dirba, jaučia, kad tai valdžios įstaiga.

Būsiantį kartą dar geriau sutvarkys dalykus.
Darbininkas.

ŽINIOS IS LIETUVOS

Vilnius.—Jau keli trečiadieniai, kai jaunųjų rašytojų sekeijos susirinkimai praėina ne tik neprisiliekant spalio 23 d. primto plano, bet ir be aiškios dienotvarkės. Praeitą trečiadienį įvyko elitinis jaunųjų rašytojų susirinkimas. Negerai, kad susirinkime nedalyvavo visi nariai. Buvo skaityta J. Avyžiaus novelė "Kooperacija." Konferentas A. Urbanavičius žymėjo, kad novelės tema aktuali. Tačiau autorius neparodė pastangų kūrinielį padaryti literatūrinį, ir todėl novelė išėjo panaši į reportažą: jos personažai nerėkūs, bespalviai, kalbų autorius vedžiojami, nieko naujo neparodo.

Diskusijose pasisakė: R. Vadyis, Br. Jauniškis, P. Drevinis, J. Jovaiša, Pikturna ir kiti.

Susirinkimo buvo apsvarstyti jaunųjų rašytojų literatūros almanacho reikalai. Nutarta almanacho medžiagą greitu laiku įteikti leidykliui.

DAILININKAI VEIKIA
Lietuvos Tarybinių Dailininkų Sąjungos iniciatyva, LTSR Dailės Fondas organizuoja prie Kauno "Dailės" Kombinato skulptūros fabriko-dirbtuvę, kur bus multiplikuojami skulptorių darbai masiniam platinimui ir sudaromi galimamui skulptoriams vykdyti užsakymus. Sausio 24 d. tuo reikalu įvyko Kauno skulptorių, Dailininkų Sąjungos narių pasitarimas.

PERPIOVĖ GERKLĖ BALSAVIMŲ DIENOJ
Maysville, Ky. — Einant gubernatoriaus rinkimams ginčai privedė prie to, kad Marshall Cooper, iš Mt. Olivet, tapo nugalėtas į ligoinę su perpiauta gerkle. Kaltininku laikomas Russell Morgan. Cooperio padėtis pavojinga.

JACKSON, Miss. — Teisėjas Jones Cornelius Stennis išrinktas US Senatun, kur jis užims vietą mirusio Bilbos. Už jį paduota 50,800 balsų. Kongresmanas Rankin, kuris taip pat buvo kandidatu Senatun, gavo 24 balsus.

raginti visus narius prisžiūrėti sveikatą nelaukiant pakūr jau liga perdaug įsigalėjusi.

Kriaucius.

Ar Jau Išrinkote Delegatus ir Civilių Teisių Gyvimo Konferenciją?

Lapkričio 21-22-23 dienomis įvyks antra metinė Civilių Teisių Gyvimo konferencija. Toje konferencijoje bus paliesti patys svarbieji žmonių teisių apginimo klausimai, kaip antai: reikalavimas vyriausybei, kad būtų sustabdytas negrų linas ir įvestas įstatymas, kad linčo vadai būtų aštriai baudžiami; nubauti antisemitizmas; panaikinti poll tax įstatymą; panaikinti antiamerikinį komitetą, kuris trukdo ramybę piliečiams; atsaukti Taft-Hartley įstatymą, kuris žalingas darbo žmonėms. Tokie ir panašūs klausimai bus svarstomi toje konferencijoje. Konferencija prasidės lapkričio 21 d., nuo šeštės valandos vakare, Orchestra Hall.

Nuo 8 v. v., bus masinė sąsiija, kurioje bus pasakyta eilė kalbų, be to, pildys mieniską programą Hollywood artistai, kurie dabar persekiojami Rankino komiteto. Taipgi dainuos paskilbės pasauliniu mastu solistas Paul Robeson ir kiti įžymūs dainininkai.

Lapkričio 22 d., konferencija prasidės 8 val. iš ryto Hull House patalpose, 800 S. Halsted st.

Lietuvių organizacijos būtinai turi pasiųsti delegatus į šią konferenciją. Be to, visi turime dalyvauti penktadienio vakare masiname mitinge ir užgirsti svarbias kalbas bei žavingą programą.

L. Komitetas.
SAN RAFAEL, Kalif.—Talmalpais kalbnyuose žmonės matė Hepenas degančio lėktuvo. Arminjos talka artinasi prie tos vietos.

Unijos Vadai Smerkia Harvester Co. Bosą

Spalio 20 d., Harvester Co. prezidentas John L. McCaffery, išvadino unijos vadus neatsakomingsai ir kitokiais vardais. Ketvirtadienį anijos prezidentas Grant W. Oakes ir fin. sekretorius Gerald Fielde atsakė jam. Jie savo laiške nurodė, kad jų unija CIO-UFEWU širdingiausiai dirbo už išreikalavimą darbininkams algų pakėlimo ir geresnių darbo sąlygų. Tad kaltinamas, kad jie neatlieka savo pareigų yra gryna melagystė.

Unijos vadai nurodė, kad McCaffery yra aršiausias reakcionierius. Jis stoja už Taft-Hartley įstatymą. Jis stoja už panaikinimą rendų ir kainų kontrolės. Jis daro viską, kad griauti unijas.

Tie visi nurodymai unijos vadų yra pagrįsti faktais. Jie ragina darbininkus pažinti tą poną ir netikėti kompanijos nuolatiniai siuntinėjamiems laiškas, per kuriuos jie nori nustatyti darbininkus prieš unijos vadus.

VITA - MOR
High Potency
3 Complex Capsules

Veikta tiesior maštinai ant nervning ir besiaujanciu pavargusiais - padidina prielaidas ir sukelia daugia energijos.

32.25 36.00

Dabar Eina Išpardavimas
UNION DRUG CO.
35th and Halsted

KAS SAKO, KAD VETERANAI NEGALI RASTI GYVENIMUI KAMBARIŲ?
TURIME JUOS ČIA. VIENOK EINA GREITAI!
Ant Parodos Dabar Modelis 1948 Metams

Kaip jums patiktu gražus gyvenimas Treileryje? Turju specialį planą veteranams. Mes visi esame veteranai ir stengiamės duot jums pagalbą. Speciali kaina \$450 įmokėti ir po \$48 į mėnesį—keturiems asmenim mesgot, galutinis įrengtas. Fekrikantai tarpininkauja. Turime treilery puikiaiapsu pasirinkimų tokiomis kainomis, kokias galite mokėti. Kompanijos tarpininkai finansinai, galite dabar išmokinti lengvomis sąlygomis, mažiausiais įmokėjimais. Parčiai taipgi tarpininkauja—geriausias parkuose prie Chicago res vietą mūsų klientai. Norime jums pagelbėti įsigyti nuosavą namą.

KREDIT MOTORS, INC.
7709 S. Stony Island Avenue
TIESIOGINIAI FABRIKŲ ATSTOVAI
Aldara vakarais iki 9 val. Visą dieną nedėdiniomis. Tel. RBGENT 6964

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

Tvėrliausia Lietuvių Pailpos ir Apraudros Organizacija

- Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000.
- Pailpos ir sveikatę \$6, \$8, \$12 ir \$18.
- Visiems įstojimas veltis.
- Mėnesinė mokeskis pigliausia.
- Prima naujus narius nuo 2 metų Rik 60 metų amžiaus.

Išrašyk dabar ir savo šeimai. Išpldyk šeimams telpančią blankutę ir pasiuk sekamu adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

Atsiuškite informaciją, kaip palaip LDS nariu.

Mazo vardas _____
Atsiuškite _____

Dar Kartą Primename

Dar kartą primename Chicago pažangiajai visuomenei jos užduotį paremti Lietuvių Kultūros ir Meno (Radijo) Klubą — ateiti šį vakarą (lapkr. 8) į klubo parengimą. Pamatysite labai gražius natūralėmis spalvomis judžius; "Russia on Parade" ir "Leningrad Music Hall". Pirmesniame judyje matysite milžinišką sportininkų parodą, kuriuje ima dalyvumą visų Sovietų Sąjungos respublikų

jaunimas, tarp jų ir Lietuvos sportininkus pažinsite. Antrame judyje girdėsite gražių dainų ir muzikos, taipgi regėsite gražius vaizdus. Tokie gražūs paveikslai iki šiol dar nebuvo duota rodyti lietuviams svetainėse. Gi miestų teatruose ne visi juos matė, taigi dabar yra vienintelė proga pamatyti juos.

Po rodymo paveikšly bus šokiai prie geros Peivio muzikos. Prie baro bus visko geram pasivašininui.

Taigi neužmirškite šeštadienio vakarą būti Lietu-

vių Auditorijoje ne vėliau kaip 7:30 val., kad nepasivėluotumėte pamatyti judžių pradžia.

Įžangos kaina tik 50 c. Rengėjai.

Roselando Moterų Klubo Parengimas Nusisekė

Lapkričio 2 d., Roselando Moterų Klubas turėjo puikų parengimą. Jos perstatė juokingą komediją, "Vis Pamokinti", Kas įdomiausia, tai kad pačios klubietės lošė net vyrų rolėse ir jos gerai atliko. Trumpai pasakius visos lošėjos savo rolėse tiko ir jas atliko gerai.

Parengimas davė klubui nemažai pelno. Žinoma, priūtų pasekmių daug prisidėjo pačios klubietės, štai jų vardai: Z. Raukienė ir K. Kudukienė. L. Valentinė davė išlaimėjimui 3 rankų darbo paduškaites, kas davė klubui pelno virš \$7.00. M. Romanienė aukavo gražiai numegsty pirštinačių porą. Leidžiant išlaimėjimui surinkta \$3.50.

Draugė Pečiukaitienė, kuri vis nesijaučia gerai, per mūsų klubą paaukavo \$5.00 Ateivių Teisių Gynimo komitetui ir \$1.00 "Vilniai".

Apart pačių moterų, daug su darbu prisidėjo šie draugai: Ig. Urmonas, J. Misevičius ir P. Petronis. Pastarasis sufleriaavo. Turiu jiems ir lošėjoms širdingą padėkos žodį už jų gražų pasidarbavimą.

Taipgi tariame širdingą padėkos žodį Roselando Aido Chorui už gražų jų padaravimą mūsų parengime. Kartu dėkojame visoms draugėms, kurios dirbo tame parengime ir publikai, kuri savo gausiu atsilankimu padarė tą parengimą sėkmingu.

NORTH SIDE ŽINIOS

Pasekmingas Buvo LDS 112 Kuopos Susirinkimas

LDS 112 kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 4 d., narių atsilankė gana daug.

Nutarta daug svarbių tam, už ką priklauso kreditas nariams.

S. Vešys išdavė platų raportą iš įvykusios Ateivių Teisių Gynimo konferencijos, Clevelande, Ohio.

Išrinktas vienas delegatas ir Cielių Teisių Gynimo konferencija, kuri įvyks lapkričio 21-22-23 dienomis. Taipgi nutarta pasveikinti tą konferenciją su \$10.00.

Rimtai ir apdikusotas "Vilnius" paramos klausimas ir dabar pradėtas vajas už sukėlimą \$15,000 "Vilnie" reikalams. Išrinkti 3 nariai į komisiją pravedimui to darbo. Iš kuopos paaukota \$10.00 "Vilnie" reikalams.

Siame susirinkime buvo atstovė nuo LDS 2-ros Apskrities, kuri tapėi yra vicepirmininkė mūsų Centro, Aldona Povelonytė. Ji savo kalboje visus ragino daugiau dirbti vajuos darbe. Tikrai buvo smagu matyti mūsų susirinkime tokią jauną, malonią veikėją.

Mūsų jaunimo skyrius gražiai darbuojasi. Tikrai galime jais didžiuotis.

Reikia pasakyti, kad mūsų kolonijos veikėjai, kaip pirmininkė Ona Remeikienė, fin. sek. A. P. Deveikis, V. Aliukas, J. Benikaitis ir kiti, kada stovį darba, tai daug atsieks netik LDS labui, bet ir dėl "Vilnie" vajuos.

Prot. Sekr. Ben Aluzas.

MILLJONAI AR VAIKAI RŪPI

Sioms dienomis eina dviejų bagočiausių ponučių byla, už pasiskyrimą kam priklauso du įsūnyti vaikai.

1939 metais McCormicko dukte Mrs. Muriel Hubbard įsisūnino mergaitę ir berniuką. 1934 metais ji įstojo į armiją. Jos brolio žmona Ann (Tifi), sumanė tuos vaikučius atimti nuo Muriel. Ją įtarė girtuoklystėje ir slėpnaprotystėje. Vaikai buvo atimti. Dabar vėl panaujinta byla. Mrs. M. Hubbard nori atsiimti vaikučius.

Bet žmonės kalba, kad čia ne vaikų klausimas, o palikimo \$80,000,000. Nes kas auklės tuos vaikus, tas bus paveldėtoju.

NUŠOVĖ JOHN KARMIS

Anksti penktadienio ryte, ginkluotas Spector Motor Co., 600 W. 25 st., sargas, nušovė John Karmis, 1281 W. Cabrini ave.

Sargas, L. Garlock, policijai sakė, kad būk Karmis privežiavęs prie prikrauto troko, išlipęs iš automobilio ir įlipęs į troką, ką ten pastėmęs ir norėjęs pabėgti. Jis šovęs, bet nepataikęs. Tada Karmis įkšęs į kišenių ranką, tai jis antrą kartą šovęs ir pataikė.

Policija sako, kad neradusi jokio ginklo pas nušautą jį.

Marquetteparkiečių Atydai

Siuomi pranešame, kad sekmadienį, lapkričio 9 d., garsintų judžių nebus. Priežastis, gavome pranešimą, kad randuotojai negali laiku prisijusti filmos. Tad vardu LLD 146 kuopos atspirašome publikos. Kartu primename, kad garsinti judžiai bus kiek vėliau rodomi. Laiką ir vietą matysime pranešimuose "Vilnyje".

Kurie hvovė pasirengę dalyvauti judžiuose, dabar dalyvaukite ciceriečių parengime, kur bus sulota puiki J. žemaitės drama "Marti".

Komitetas.

Roselandiečiai, Neparinškite

Lapkričio 12 d., 7:30 v. v., 10413 So. Michigan ave., yra šaukiamas labai svarbus "Vilnie" reikalu susirinkimas. Jame dalyvaus pats "Vilnie" menedžieris ir kiti svarbūs svečiai.

Prašome netik Roselando "Vilnie" skaitytojus, bet ir West Pullmano ir Burnside, kad bendrai dalyvaumėte ir išklausytumėte padėtį.

Lauksime skaitlingo susirinkimo.

Komitetas.

ISGELBEJO NUO SUDEGIMO

David Dietz, septynių metų berniukas begulėdamas lovoje užuodė drabužių degimo smarvę. Jis pašaukė prižiūrėtoją, kuri prikėlė jo 3 metų sesutę ir išnešė 7 mėnesių broliuką. Be to, pašaukė ugniagesius, kurie užgesino gaisrą.

Gaisrininkai sako, kad Dietz namuose, 9065 Charles st., nuostolių padaryta už \$350.

URBA Gėlininkas

4180 Archer Avenue
Phone: Lafayette 5590 or 5570
Gėlių Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams ir Papusimams.

Monarch Liquor

EXTRA! EXTRA!
Permainytas Vardas ir Adresas

LIETUVISKAS ZYDUKAS
3529
S. Halsted St.
Phone YARDS 6054

JAMES TAVERN

JAMES JANULEVICIA
3107 1/2 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
GERAS VYNAS, DEGTINĖ KINGSBURY ALIUS

1924 m., lapkričio 2 d., būtinai paminklas prie vo oficialiai atidarytas žu-Washington Boulevard ir visų kareivių ir jureivių Laramie ave., Chicagoje.

JONAS RUBIS
gyveno 1126 N. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo penktadienį, lapkričio 7 d., 1947 m., 9 val. ryto, sulaukęs puikios amžiaus; gimęs Lietuvoje.

Liko mūliudime jo palietami ir draugai. Priklausė prie LDS 78-ros kuopos, Chicago Lietuvių Draugijos, Kultūros ir Meno Klubo, LLD Northside Kuopos. Buvo nariu ir LKM choro.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St. Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 10 d., 1:30 val. popiet. Išlaidės iš koplyčios į Lietuvos Tautiškas Kapines.

Visi vėlionies Jono Rubio gimines, draugai ir palietami esat širdingai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir atiekti paskutinį patarnavimą ir atsiveikimimą.

Nuliudę liekame
Draugai.
Laidotuvių apeigas veda laidotuvių direktorius P. J. Ridikas, Tel. Yards 1419.

Siuočiamė Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS **GELES**
KVIETKININKAS VESTUVĖMS, BANKIETAMS, PAGRABAMS

2316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipliktis į

Anthony B. Petkus
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Dvi Moderniškos Koplyčios Visų Patogumai

6812 S. Western Ave. Chicago
1410 S. 50th Avenue Cicero

Telefonas GROvehill 0142 Telefonas Town Hall 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviu

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicago Laidotuvių Direkcijos Asociacijos

Turime Koplyčias.. Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: VIR. 6673-3
2314 WEST 23rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telefonas YARDS 1419

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULIMAN 9661

PETER P. GURSKIS
Mūsų Koplyčia Air-Conditioned
639 WEST 18th STREET TEL. SEEley 5711
Vienas ir pusė bloko i rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusė.

Siuočiamė Gėles Telegramomis į Visas Pasaulio Dalis

Beverly Hills Floral Co.
6991 Wentworth Ave., 155-W. 69th Street
Sankiti per telefoną: STEWart 2454 arba HUdson 2234

Aldona ir Antanas Gužauskai atidarė kvietkūne. Užlaiko visų kvietkū. Jums nereikia važiuoti, tik pasukite telefoną, o mes jums pristatysime kvietkū. Kokių tū reikiu.
A. ir A. Gužauskas, Sav.

FELIX GELBUTAS TAVERNS

5627 W. Madison Street
ir
1335 W. Madison Street

DVI SMAGIAUSIOS UZEIGOS
Linksmi Laiką Praleisti
FELIX GELBUTAS, Sav.

VEGEL'S TAVERN
ALIUS-VYNAI
LIBERATAI
Cia Tikrai Draugai Susirenka
A. Vegel, Sav.
Tel. Calumet 5982
3203 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Keturių Veiksmų Drama

'MARTI'

Scenoj stato Ciceros Moterų Choras bendrai su LDS 109 Kuopa

SEKMA D., LAPKRIČIO (NOV.) 9

Prasidės 4-tą val. popiet

LIUOSYBĖS SVETAINĖJ
1163 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

Po lošimo bus koncertinė programa, kurią pildys Ciceros Moterų Choras, vadovystėj D. Yuden. Taipgi duetas A. Dočkienė ir C. Stanevičienė.

M. Keller (Zosikė)

J. Stulgaitis

Po programos šokini prie Pavio orkestros
Įžanga su taktais \$1.
Tik šokiams mažiau
Visua kviečia
Komisija.

RYTOJ PRIPILDYKIM LIUOSYBĖS SALE IR PAGERBKIME RAŠYTOJĄ ŽEMAITĖ

Cicero Organizacijos Stato Scenoje Žemaitės Drama "Marti"

Julija Žemaitė

Iš Lietuvos istorijos lapų neišdildomas Julijos Žemaitės vardas, kaip pirmosios moters liaudies rašytojos. Šiais metais sukako 101 metai nuo jos gimimo.

Iš Žemaitės apysakos "Marti" Lietuvos rašytojas V. Milūnas parašė veikalą, pilnai prisilaikydamas jos minties.

Rytoj, lapkričio 9 d., toji drama "Marti", bus suvaidinta Ciceroje, Lietuvos Liuosybės svet., 1403 So. 49 Ct.

Lošėjai parinkti pilnai atitinkami roloms. Visi išmoko roles gerai. Žodžių, pasiruošimui įdėta daug darbo.

Sis prėngimas rengiamas nevien, kad sulaušos dramą "Marti", bet kartu, kad pagerbtį velione, liaudies rašytoją Juliją Žemaitę. Tad, kas gerbia savo tautą, tas turi gerbti tautos dukrą.

Apart puikiosios dramos "Marti", bus ir koncertinė programos dalis. Dainuos Ciceros Motery Choras, du-

Pranešu visiems savo draugams ir kostumeriams, kad aš esu vėl biznyje.

A. VIRBIČKIENĖ

Dry Cleaning Šapa

3149 S. Halsted St.

Chicago 8, Ill.

Jūsų atsilankymas bus maloniai įvertintas.

Nežinomi piktadariai anksit pentkadienio ryte numetė dvi bombas ant Harry's Country Club, 9510 So. Western ave., stogo.

Viena bomba sprogo ir suardė stogą, kita nesprogo. Manoma, kad ją lietus užgesino.

Biznio ir namo savininkai sako, kad jie neturi su nieku jokiio piktoimo ir nežino, kas galėjo tą padaryti.

LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠALPOS KLIUBO METINIS KONCERTAS IR ŠOKIAI

Sekmadienį, Lapkričio (Nov.) 9-tą, 4 val. pp. Lietuvių Auditorijoje

3133 S. Halsted St.

Koncertą pildys trys chorai: Alice Stevens Singers (Merginų Choras), vadovysjė A. Steponavičius, Birutės Choras, vadovysjė J. Byansko Keistučių Choras

Sokiams—EDDIE DAUSE AND HIS ORCHESTRA [žanga su takais \$1.20

Visus užkvičiame dalyvauti.

Komitetas.

Šiandien Vaikučių Mokyklėleje Pamokos

Prasome vaikučius nepamiršti ir ateiti į pamokas. Kaip žinote pamokos prasideda nuo 2 val. po pietų ir tęsiasi iki 4 val. Jos įvyksta Mark White parkučiu svietainėje.

Tėvaj pasirūpinkite, kad visi vaikučiai dalyvautų pamokose. Nes pradėdama mokinti operetę "Musmirės", tad svarbu, kad visi gerai išmokyti dainas ir roles.

Komitetas.

Šarkiųjų Dukrėlė Sužeista

Telefonu gavome pranešimą, kad Juozo ir Marijonos Šarkiųjų dukrėlė Viola Fagan skaudžiai sužeista. Penktadienio ryte ji su savo vyru Dale Gagan kartu važiavo į Danville, Ill., ir kelyje ištikio nelaimė.

Ar ir jos vyras sužeistas, nepatirta. Labai gaila, kad Viola patikio nelaimė.

K. K.

Mokytojų Unija Piktai Atsiliepė Prieš Tuohy

Įvykus kriminališkai žmogūdystei, kuomet Howard Lang, 12 m., nužudė Lonnie Felick, 7 m., kurie lankė Von Humboldt School, valstijos advokatas Tuohy, įkriminuojančiai kaltino tos mokyklos mokytojus. Be to, jis siūlė patikrinti esamą padėtį toje mokykloje.

Chicago Mokytojų Unija (AFL) smarkiai tuom pasipiktino ir jos prezidentas John M. Fewkes, parašė advokatai laišką, kuriame nurodė, kad pirmiau negu kaltins mokyklą, patyrinėtų esamas sąlygas, kuriose gyvena tie vaikučiai. Laiške priminė ir apie salianus.

Prie to dar reikėtų pridėti: judžių kriminališkos filmos, visokios istorijos per radijas apie kriminalystes ir net laikraščiu tūli juokų skyriai prirenigia vaikus prie kriminalyčių.

Rep.

Jau ni ir Semi Gaili Justino Baltušio

"Sesers laiškas manė informavo apie mirtį Justino Baltušio. Man pasidarė labai skaudu ir gaila. Mudvi su Beverle jį taip mylėjome. Kada buvome mažos jis visomet su mumis žaidavo. Tokis geras žmogus..."

Taip rašo Bettė Andriulė, iš Urbana, Ill., kur ji dabar moksosi.

Kas tik pažino Baltušį, kas turėjo progos su juo dažniau suėti, visi jo gaili. Jo sūniui Zigijui reikišiam užuojautą netekus taip gero tėvo.

Vilnietis.

NUMATOMAS SAULĖS APTEMIMAS

Ateinantį trečiadienį, 12 d. lapkričio, kaip 12-21 minutę dieną, mėnulis eis tarp žemės ir saulės. Sakoma, kad 1% saulės bus apvėmęs.

RUOŠIASI ATŽYMėti PALIAUBŲ DIENĄ

Lapkričio 11 d. yra karo Paliubų Diena. Kaip pirmiau, taip ir šiais metais ji bus atžymėta, kaip kad saoko policijos viršininkas.

TURĖS SUSIRINKIMĄ

Moterys unijstės turės susirinkimą ketvirtadienį, 630 So. Ashland blvd. Po išrinkimo valdybos ir kitų diskusijų bus rodomi judžiai.

Norbutai Išvyksta į Floridą

Ilgamečiai Bridgeporto buvę biznieriiai, G. ir E. Norbutai, pardavė biznij ir pirmadienį išvyksta į Floridą. Jie sakė, kad rengiasi praleisti visą žiemą šiltoje ir saulėje Floridoje.

Iki pasiekę Floridą, dar keliose vietose pakelje susitės.

Sėštadienį sūnus ir buvęs pusininkas A. Virbiskas ruošia išleistuvių puotą Norbutams, jų užėjoje, 744 W. 35 st.

Rep.

APIPLĖSTOS DVI ISTAIGOS

Du plėšikai įėjo į A. Kaničyk užėgą, 951 N. Western ave., atėmė iš jo \$191.

Užėjoje buvo 5 žmonės ir tuos applėšė.

Nelaukti svečiai įėjo į J. Maskuliną degtinės sandėlį. Savininką ir buvusius du pirkėjus suvarė į šaldytuvą, pasiėmė \$97 ir degtinės išmaršavo.

TEATRE APALPO

Patricia Wright, 22 m., nuėjusi į Woods Theater, nespėjo nei pamatyti judžio, pasijuto prastai.

Išėjusi į poilsio kambarį apalpo.

Moteris nuvežta į ligoninę ištyrimui apalpo priežasties.

ZUVO AUTOMOBILIŲ NELAIMĖSĖ

Ketvirtadienio vakare liko užmūšta Kazimiera Danuniene, 63 m., 8756 Houston ave. Ji ėjo 89 st. ties Commercial ave., pravažiuojanti automobilis ją užgavo, nuo ko ir mirė.

Ča patį vakarą užmuštas Charles Wartell, 1520 N. Talman ave. Jis ėjo Oakley ir Chicago ave. Gatvekaris jį sutruškė.

NUMATOMAS SAULĖS APTEMIMAS

Ateinantį sekmadienį, lapkričio 9 d., 5 val. popiet, 6908 Western Ave., bus rodomi judžiai iš Lietuvos. Po to bus šokių ir skanių užkandžių.

Prasome visus geros valios lietu. visus ateiti ir pamatyti, kaip mūsų broliai ir sesės džia. laukose, dirbtuvėse ir kaip sau naują gyvenimą kuria. Įžanga tik 50c.

Kvėčia L.L.D. 146 kp. komisija.

LIETUVIŠKA TETRALIŠKA DRAUGYSTĖS RŪDŽIŠIS I. Chicago, Ill.

Mėnacinis susirinkimas įvyks dieloje, lapkričio 9 d., 10 val. ryte, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St. P. Opulickis, rašt. (6c)

SPORT CLUB

EDDIE RUBAS, Savininkas

Televizija, moderniškos bochos ypatingas meloni aplikna ir švaigžduškos lubos.

2515 WEST 63RD STREET

Telefonas PROspect 6289

1895 m., lapkričio 3 d., Chicagoje pasimirė žymus poetas ir rašytojas Eugene Field.

REAL ESTATE FOR SALE ZIUREKITE!

California ir 18th Street MORINIS cottage, 4 kambariai, basementas, tuoj galima įsikurti. Kaina \$8,500

MORINIS 3 aukštis, 3 ir 4 kamb. platus laukas \$13,300

Spauldin. arti 26th Street MORINIS 3 aukštis, 5 po 4 kambarius, basementas. Tik \$14,900

Drake ir 27th Street MORINIS 2 aukštis, su groserne (renginiai savarau. Extra lubos. Savininkas išvažiuoja iš miesto. Kaina \$21,500

Arti California Ave. MORINIS 2 aukštis, 1-6 ir 1-7 kamb., pirmas liuosas savininkui. Kaina \$12,300

Dei daugiau informacijų susitarkite: EDEN RADIC 3153 West 26th Street Telefonas Bishop 6927

1-nes FLATAS DABAR TUSCIAS

1121 W. Garfield Blvd., 2-ju flatų (renginiai W. 7 kambariai, carlo vandens šiluma, stokeris, garzdinai. Kaina \$13,200.

VETERANAI SKUBEKIT

5637 S. Morgan St. 2-ju flatų mūrin. 6 ir 6 kamb.; furnace šiluma. 2-ju karų garzdinai.

KAS GAUS SIUOS?

5203 S. Teiten Ave., 2-ju flatų mūrin. 6 ir 6 kamb. Nauji porčiai naujai uždengti. Barginas \$6,500.

PARENDAVOJIMUI

Forniuzties kambarys be valgio Krepliktės: 3225 S. Union Avenue upakalinė staba 2-raz. floras. (708)

Vietiniai Pranešimai

UTENOS APSKRICIO DRAUGISKO KLUBO mėnacinis susirinkimas įvyks antradienį, lapkričio 11 d., 7:30 val. vak., Vingilauko svct., 4500 S. 10th Ave.

Visi nariai ir narės būkite laiku, nes yra svarbių reikalų aptarti.

Vaidyba. (8c11)

ROSELAND

SVARBUS sudaromas trečiadienį, lapkričio 12 d., 7:30 val. vakare, Kulšios svetainėje, 10413 S. Mich. Ave. Šis susirinkimas yra svarbus kelias punktus, kad kvėčiame visus "Vilnės" dalininkus ir visus "Vilnės" skaitytuos ir prirašytuos. Bus draugas iš "Vilnės" ir duose pranešimai apie "Vilnės" vąj ir abelna pabrėgti. Taipgi apie naujus susirink. Tad prasome visus dalyvauti prirašytuos ir būti laiku.

A. Kavaliuskas J. Urmonėnas (8c12)

MARQUETTE PARK

Ateinantį sekmadienį, lapkričio 9 d., 5 val. popiet, 6908 Western Ave., bus rodomi judžiai iš Lietuvos. Po to bus šokių ir skanių užkandžių.

SPORT CLUB

EDDIE RUBAS, Savininkas

Televizija, moderniškos bochos ypatingas meloni aplikna ir švaigžduškos lubos.

2515 WEST 63RD STREET

Telefonas PROspect 6289

Aprūpinkit savo gimines Europoje

Moteries ir vaikams įvairaus dydžio čoverkai \$5.00 vertės tik už \$2.00

DIDELIS PASIRINKIMAS.

Albert Janik Shoe Store

882 Commercial Ave. SAGinav 8958

HELP WANTED—FEMALE

REIKIA MERGINŲ IR MOTERŲ

Pakuoti Brussel Sprouts. Paketai po 3-ju savaitėm.

CALIFORNIA SPROUT & CEREAL CO. 54 S. Water Market. Tel CANAL 5337

AVON PRODUCTS

Reikalauja MOTERŲ virš 20 metų amžiaus. 4 valandos į dieną. Gražioji apipintinė—gera proga Tel. Randolph 7867

REIKIA "SPRAY GRAINER"

pre metalinę lovą. Krepliktės: 535 E. Pershing Road Street 5250

PASIKLAUSYKITE

Visų Mėgiamiausias BUDRIKORADIO PROGRAMUS

Sekmad. WCFL Stoties 9:20 val. vak. Ketvirtadi. WHFC Stoties 7:00 val. vak.

BUDRIKO KRAUTUVEJE visomet rasite geriausios kokybės—RAKANDUS, RADIOS ir JEWELRY, precliausiosiomis kainomis ir visomet mandagų tarnavimą. Atsilankykite!

VISI DEPARTAMENTAI PATALPINTI VIENAME BALZAME NAME

Krautuvė atdara kiekvieną dieną. Visaruo meti atdara vakarais—Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki 9-tai valandai.

JOS. F. BUDRIK, Inc

3241 So. Halsted Street Chicago 8, Ill. Tel.—CALUMET 7237

Smarkus Juokdarys

Cieč doterį užmokėjau už šią skrybę; tačiau geriau praleidusi KEN'S KLUBE.

Kenstaviciai

718 W. 31st St. VICTory 0840

IVAIRUS SKELBIMAI

PRASOME PRANEŠTI

Jei kas turite ar manote greitai laiku turėti fiata, renai 3-ju ar daugiau kambarių, malonėkiti pranešti į Vilnį 3115 S. Halsted St. Phone VICTory 7325. (11c18)

DU BANDITAI ATĖMĖ \$10,000

Du apsiginklavę banditai įėjo į pinigų mainymo stotį, 1915 Harrison st., kur buvo net 15 žmonių, visus suguldė, pasiėmė \$10,000 ir pabėgo.

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas

GDVYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofis: Tel. LAfayette 3210 Res. Tel. REPUBLIC 0564

Jeigu neatsiliepia — Sausk KEDze 2868

VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet, ir nuo 6 iki 9 val. vakarais Trečiadienio vakarais ir Sekmadieniais pagal susitarimą.

TELEFONAS YARDS 3148

DR. V. A. SIMKUS

GDVYTOJAS IR CHIRURGAS

PRITAIKO AKINIUS

744 W. 35th Street

Valandai: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9 Pirmadieniais tik 2 iki 4. Švenadieniais 11-12.

DR. STRIKOLIS

GDVYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 S. Ashland Avenue

Valandai: 2-4 ir nuo 6 iki 9 vakare; Nedel., Sered., Sobat. vakarais tik pagal sutartį.

OFISO TELEFONAS: VIRGINIA 6036 NAMU — BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GDVYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso valandai: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadieniais pagal sutartį.

PHONE: YARDS 8261 REZIDENCIJOS — KENWOOD 5107

DR. BERTASH

756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.)

Valandai:—1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P. M. Trečiadi. ir Šeštadi. nuo 1 iki 3 popiet.

DR. A. K. BUTKO

LIETUVIS KOJU SPECIALISTAS

7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 9 yto iki 9 vakaro,

Phone Yards 7772

DR. B. C. BRUZAS DENTISTAS

4003 Archer Avenue (Arti California Ave.)

VALANDOS: nuo 9 yto iki 8 vakaro Trečiadieniais susitarus.

TELEFONAS YARDS 2246

DR. C. Z. VEZEL

DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street)

VALANDOS: 9 ryte iki 8 vak. Trečiadi. susitarus.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GDVYTOJAS

25 metų patyrimas

TEL. YARDS 1829 Prifeško Aktinius Kricvas Akis Ištalo

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 S. HALSTED STREET kamps 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Trečiadien. nuo 10 iki 12 val. diena

Geriausia Proga

Jei turite pardevimui namą, blanz, ar ūke, tai skelbkitės "Vilnyje"—tu rėšit paselmes.

Taipgi jei nori gauti darbininkus ar darbininkę—paselkite "Vilnyje". Vilnė reikalauja krepliktės "Bilnės" Administracija 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SVARBU ORGANIZACIJOS IR PAVYTIAMS

Jei turite bile kolį spaudos darbą ir norite, kad būtų greitai atliktas, krepliktės į Darbininkų Spaustuvę, greitai gausite darbą.

3116 South Halsted Street Chicago 8, Ill. Tel. VICTory 7326

